Proletarjusze wszystkich krajów, łączcie się!

Пралетары ўсіх краёў, злучайцеся.

УМОВЫ ПАДПІСКІ:
На 1 м-ц 90 к.; на 3 м-цы—2 р. 60 к.; на 6 м-цаў—5 р.; на 1 год—9 р. 75 к.
Зьмена адрасу: месцовага—10 к., іншагародняга—20 кап.

ПЛАТА ЗА АБВЕСТКІ:
За радок нонпарэлі (пасля тэксту)—50 кап. Іншагародныя—1 р.
Пасярод тэксту ў два разы даражэй. Пры шматразовым друкаваньні—зьніжка па згодзе.
Згодна паст. СНК ад 10 верасьня 1924 г. бярэцца зьверх тарыфу 10 проц. падатку.

Падпіска і абвесткі прымаюцца: У Гал. Канторы газ. „Зьвязда"—г. Менск, Савецкая, 63, (трэці паверх) ад 9 гадз. раніцы да 3-ее гадз. дня. У акруговых гарадох—у адд. Бел. Дзярж. Выдавецтва і ва ўсіх пашт.-тэл. канторах.
РЭДАКЦЫЯ—Г. МЕНСК, САВЕЦКАЯ, 63.

ЗЬВЯЗДА

Орган Цэнтральн. Камітэту камуністычнае партыі (бальшавікоў) Беларусі і Мен. АК КП(б)Б.

Рэдакцыя і галоўн. кантора
1) Рэдактар прымае ад 11—1 гадз. дня; тэлефон № 10-74. 2) Сэкратар рэдакцыі—ад 12 да 2-ох гадзіны дня, тэлеф. № 6-19. 3) Начны рэдактар (друкарня) ад 6 гадз. веч. тэл. № 6-42.
Кіраўн. Гл. Канторай, Кантора абвестак і падпіскі } тэл. № 781.

ПЯТНІЦА, 13 ЛІПЕНЯ 1928 г.
№ 160 (2967)
Кошт асобнага нумару ўсюды 5 кап.

Год выданьня дванаццаты.

СЁНЬНЯ, а 18 гадзіне
АДБУДЗЕЦЦА
чарговы ПЛЕНУМ ЦКК КП(б)БЕЛ.

ПАРАДАК ДНЯ: 1) Даклад Прэзыдыуму ЦКК (т. Калнін).

2) Вынікі праверкі 20 проц. зьніжэньня адм.-кіраўнічых выдаткаў (т. Элькінд).

3) Аб вопыце прыцягненьня мас і чарговыя задачы КК-РСІ ў зьвязку з лістом ЦК УсеКП(б) (т. Вінаградаў).

4) Даклад бюро скаргаў (т. Сьвірыдаў).

Старшыня ЦКК КП(б)Б КАЛНІН.

Праверыць работу фракцый

Неабходнасьць хуткага, выразнага і дакладнага выкананьня партыйных дырэктыў усім відавочна. Выкананьне гэтай бясспрэчнай ісьціны ўпіраецца ў працаздольнасьць, гібкасьць і правільную арганізацыю працы, як нізавых партыйных ячэек, так і партыйных фракцый у непартыйных установах. Пытаньне рацыяналізацыі партапарату асабліва ў апошнія часы займала шмат нашае ўвагі. Працавалі спэцыяльныя камісіі, праводзіліся абсьледваньні, вывучаліся асобныя галіны работы—у выніку чаго мы ўжо маем некаторае паляпшэньне як формы працы, так і стала на большы ўзровень справа масавага абслугоўваньня працоўных мас.

З другога боку, разгортваньне самакрытыкі, больш актыўны ўдзел рабочых у абгаварэньні работы сваіх прадпрыемстваў, выкрыцьцё і ўхіленьне меўшых і маючых месца недахопаў, яшчэ больш зьблізіла партыйныя ячэйкі з абслугоўваемымі масамі. Аднак, праробленая праца ні ў якім разе ня можа лічыцца закончанай тым больш, што рацыяналізацыя партапарату амаль зусім не кранулася пытаньня пастаноўкі работы ў камуністычных фракцыях пры непартыйных арганізацыях, пытаньня паляпшэньня кіраўніцтва імі з боку партыйных камітэтаў. Праводзячы і ў далейшым рацыяналізацыю партапарату, удасканальваючы формы і мэтады работы, трэба ў бліжэйшы час на арганізацыю работы фракцый перанесьці цэнтр увагі, лічачы гэты вучастак работы найбольш актуальным.

Частковае абсьледваньне работы фракцый, якое праводзілася Менскім акругкомам, і аб чым мы пісалі ў нашай газэце, выявіла, што ёсьць рад недапушчальных памылак, якія сьціраюць самую сутнасьць фракцыі. Задачай фракцый павінна быць усебаковае «ўзмацненьне ўплыву партыі, правядзеньне яе палітыкі ў непартыйным асяродзішчы і партыйны кантроль над працай паказаных устаноў»—гаворыць статут партыі. У зьвязку з гэтым, зусім яскрава акрэсьліваецца і кола дзейнасьці фракцый, яны павінны наперад абмяркоўваць на бюро ці агульных сходах пытаньні, якія «маюць прынцыповае значэньне, а таксама пытаньні, што прыводзіць да паслабленьня якасьці партыйнага кіраўніцтва, а часта і да праяў безадказнасьці камуністых, якія працуюць у тэй або іншай установе.

Разгортваньне гаспадарчага будаўніцтва, пытаньне паляпшэньня якасьці работы ў нашых установах бязумоўна ўпіраецца ў праблему правільнай арганізацыі работы фракцый. Нам трэба зараз-жа рашуча паставіць пытаньне аб сапраўдным, а не фармальным існаваньні фракцый, трэба зараз-жа прыняць захады да арганізацыі іх работы. Трэба, каб фракцыі прапрацоўвалі партыйныя дырэктывы і паводле іх будавалі работу сваіх устаноў, каб на падставе практыкі сваёй работы самі ўносілі на абгаварэньне партыйных камітэтаў свае прапановы па асобных пытаньнях.

Фракцыі павінны, уцягваючы ўсіх камуністых данае непартыйнае арганізацыі, дэтальна абмяркоўваць важнейшыя пытаньні работы на аснове самакрытыкі і разам з партыйнымі масамі, асабліва беспартыйным актывам, наперад прапрацоўваць пытаньні для парткамітэтаў. Гэта, бязумоўна, дасьць магчымасьць узмацніць справу камуністычнага выхаваньня мас, палепшыць вылучэнства і дапаможа падрыхтоўцы новых кадраў для перадачы ў партыю.

Адначасова трэба адзначыць і другі шкодны бок у рабоце фракцый, гэта калі яны праз меру працуюць, разглядаючы надзвычайна дробныя пытаньні, якія ня маюць ніякага больш-менш важнага значэньня для працы ў ўстановы, падмяняючы тым самым яе непасрэдную працу. Гэта выклікае з свайго боку пасыўныя адносіны і безадказнасьць беспартыйных да работы, пасыўнасьць на сходах і г. д.

На аснове пастаноў XV партзьезду, шырока рзгарнулася дзейнасьць па паляпшэньні работы партыйных арганізацый. Фракцыі таксама павінны перабудаваць сваю работу, павінны ўжыць мэтады і формы, адпаведныя данаму часу. Змогуць яны гэта зрабіць толькі пры дапамозе з боку партыйных камітэтаў, пры павялічэньні ўвагі да іх і пры правільным кіраўніцтве.

Трэба канчаткова зжыць факты

Ледакол „Красін" падабраў частку экспэдыцыі „Італіі"

Мальмгрэн памёр на лёдзе месяц таму назад

Сёньня „Красін" павінен падыйсьці да групы Вільеры

МАСКВА. 12-га ліпеня а 12 г. 30 хв. камітэт дапамогі „Італіі" атрымаў ад праф. Самайловіча наступную радыёграму.

„Шчасьліў данесьці, што 11-га ліпеня, а 6 г. 40 хв. раніцы, „Красін" падабраў двух удзельнікаў экспэдыцыі Нобіле-Цапі і Марыяно з групы Мальмгрэна.

Мальмгрэн памер на ільду месяц таму назад. З прычыны бясьсільля ён ня мог ісьці далей. Італьянцы зьняты з невялікага тораса сярод плывучага ільду. Цапі і Марыяно 13 сутак нічога ня елі.

Тав. Чухноўскі выкрыў іх і даў „Красіну" магчымасьць іх падабраць. Спачатку быў выкрыт адзін чалавек, які стаяў на крыжэ, а потым другі, які ляжаў. Марыяно адмарозіў ногу. Абодва шчасьлівы і дзякуюць савецкую экспэдыцыю. „Красін" ідзе ўперад, накіроўваючыся да групы Вільеры.

***

Загінуўшы ўдзельнік экспэдыцыі Нобіле Мальмгрэн—вядомы швэдзкі вучоны мэтэоролёг, доктар філёзофіі.

Ён браў удзел разам з Амундсэнам у папярэднім палёце Нобіле на паўночнае канцавосьсе. Склаў справаздачу мэтэоролёгічных умоў палёту, апублікаваную ў кнізе Амундсэна.

МАСКВА, 12. У навуковых і авіяцыйных колах Масквы вестка аб тым, што „Красін" падабраў групу Мальмгрэна, была сустрэчана з вялікім задаваленьнем. У навуковых колах лічаць, што гэты факт акрамя свайго вялізарнага значэньня поўнасьцю пацьвярджае плян выратаваньня экспэдыцыі Нобіле, які быў распрацаваны савецкім камітэтам з самага пачатку кампаніі незалежна ад мерапрыемстваў, якія былі намечаны іншымі экспэдыцыямі.

Лётнік т. ЧУХНОЎСКІ.

Супрацоўніку «ТАСС» паведамілі ў аўтарытэтных колах, што „Красін" бяз сумненьня дасягне групы Вільеры 13-га ліпеня. „Красін" знаходзіцца па простай лініі ўсяго на 40-45 клм. ад гэтай групы.

МАСКВА, 12. Паводле вестак камітэту дапамогі «Італіі», «Красін» а 14-й гадзіне 11-га ліпеня знаходзіўся на 80 градусе 21 мінуце паўночнай шырыні і 24 градусе 10 мінуце усходняй даўжыні. Ён ідзе з хуткасьцю 4 мілі ў гадзіну. Уперадзе ледакольу часты лёд. Такім чынам, магчымасьць прасоўваньня ўперад покуль забясьпечана. Па ўсёй магчымасьці раніцай 12-га ліпеня «Красін» дасягне групы Мальмгрэна, калі ня будзе на шляху якіх-небудзь асаблівых затрудненьняў.

ОСЛО, 11. Нарвэскае тэлеграфнае агэнцтва паведамляе: «Паведамленьне, што савецкі лётнік Чухноўскі выкрыў месцазнаходжаньне групы Мальмгрэна сустрэчана ў Нарвэгіі з вялікай радасьцю.

Швэдзкі вучоны-мэтэоролёг Мальмгрэн добра вядомы ў Нарвегіі па яго ўдзеле ў экспэдыцыі Амундсэна на судне «Мод» і трансарктычным пералёце на дырыжаблі «Нарвэгія».

Вядомы дасьледчык палярных краін Свэрдруп у гутарцы з прадстаўнікамі друку заявіў, што паводле яго пераконаньняў «Красін» зможа выратаваць групу Мальмгрэна, калі яна сапраўды знаходзіцца на такой блізкай адлегласьці ад судна, як паведамляецца. Становішча групы Вільеры, па яго думцы, дае повад да трывогі.

СТАКГОЛЬМ, 11. Швэдзкае тэлеграфнае агэнцтва паведамляе: «У зьвязку з весткамі, што савецкі лётнік Чухноўскі выкрыў месцазнаходжаньне групы Мальмгрэна, швэдзкі ваенны міністр перадаў па тэлеграфу начальніку швэдзкай экспэдыцыі распараджэньне пакінуць па Шпіцбэргэне вялікі швэдзкі гідра-самалёт «Уплянд», які рашано было адправіць назад у Швэцыю».

Усеагульная забастоўка ў Грэцыі ня спыняецца

Рэфармістыя імкнуцца заключыць згоду з урадам Вэнізэлоса

МАСКВА, 12. «Правда» у палітычным аглядзе адносна Грэцыі піша: «Апошняя тэлеграма паведамляе, што грэцкая рэфармісцкая фэдэрацыя працы па згодзе з урадам рашыла ліквідаваць забастоўку. Матывы, на падставе якіх рэфармістыя палічылі іменна сучасны момант

цы рэфармістых, выступіць у якасьці бесстароньняга пасрэдніка ў клясавай барацьбе, якая надзвычайна абвастрылася ў Грэцыі. Зразумела, рэфармістыя клічуць рабочых да капітуляцыі без усялякіх умоў і гарантый. Яны вераць «у рэспубліканскую справядлівасьць» Венізэлоса, бо

Польска-літоўскія перагаворы

БЭРЛІН, 11. Паверэны ў справах Польшчы перадаў літоўскаму пасланьніку ноту, у якой польскі ўрад заяўляе, што літоўскі праект гарантыйнага дагавору з Польшчаю супярэчыць рэзалюцыі рады Лігі Нацый у сьнежні месяцы. Польскі ўрад выказвае надзею, што Літва перагледзіць пытаньне, бо інакш Польшча прымушана будзе паведаміць Лігу Нацый аб няўдачы перагавораў.

У ноце падкрэсьліваецца, што на кенігсбэргскай канфэрэнцыі, якая павінна адбыцца да васеньняй сэсіі Рады Лігі ў ліпені ці жніўні, Літва будзе мець апошнюю магчымасьць перагледзець свае погляды

Галубка прыбыў у Рыгу

Старшыні ЦВК тав. ЧАРВЯКОВУ.

Старшыні СНК тав. ГАЛАДЗЕДУ.

Рэвваенсавет Беларускае Ваеннае Акругі вітае рабочых і сялян БССР з 8-й гадавінай аспабаненьня БССР ад польскай акупацыі, байцы акругі будуць уперад моцна і непарушна стаяць на варце мяжы, ахоўваць мір і труд Савецкай Беларусі.

Шырокая падтрымка, брацкае спачуцьцё і непарыўная сувязь рабочых і сялян Беларусі з Чырвонай арміяй—верны залог нашых посьпехаў.

п. п. Член Рэвваенсавету БВА ЛАНДА.

У-Пэй-Фу выступіў супроць Нанкіну

Арышт белагвардзейца Мяркулава

ШАНХАЙ, 11. Паводле вестак газэт, становішча правінцыі Сычуань крытычнае. У Пэй-фу прыняў пасаду генэралісімуса і забясьпечыў сябе падтрыманьнем некалькіх генэралаў у барацьбе супроць нанкінскага ўраду.

У Сыйчуне пачаліся ваенныя дзеяньні.

ШАНХАЙ, 11. Нанкінскі ўрад абвясьціў аб ануляваньні ўсіх неспагнаных да 1-га студзеня зямельных падаткаў.

ШАНХАЙ, 11. Паводле вестак газэт, у Ціньцзяні (правінцыя Хунань) і Цьзянфу (правінцыя Цьзяньсі) зьявіліся атрады на чале з камуністымі. Правінцыяльныя ўлады пасылаюць войскі для прасьледваньня рэвалюцыйных атрадаў.

ШАНХАЙ, 11. З Пекіна паведамляюць, што лідэры паўднёўцаў пастанавілі прадаставіць Чан Кай-шы поўную свабоду дзеяньняў, у пытаньні «аб уціхамір[illegible]і Манчжурыі».

ПЕКІН. Тут паведамляюць, што па патрабаваньні Чжан-Цзі Чана мукдэнскія ўлады арыштавалі белагвардзейца Мяркулава.

ПЕКІН, 11. У паведамленьнях агэнцтва „Рэйтэр" гаворыцца, што дзяржавы гатовы абгаварыць пытаньне аб пераглядзе дагавораў з Кітаем, але не прызнаюць за нанкінскім урадам права ануляваць існуючыя дагаворы.

ТОКІЕ, 11. Газэты публікуюць умовы, на якіх японскі ўрад згодзен ліквідаваць цьзінаньскі інцыдэнт. Перагаворы павінны быць пачаты пасьля канчатковай стабілізацыі новага кітайскага ўраду. Кітайскі ўрад павінен прынесьці прабачэньне, пакараць вінаватых, даць кампэнсацыю і гарантыі на будучы час. Адначасова павінна быць урэгулявана пытаньне аб запазычанасьці Шаньдунскай чыгункі, якая складае 40 млн. іен.

Хвароба Пілсудзкага

Больш сур'ёзна, чым сьмерць

ЛЁНДАН. „Дэйлі Гэральд" лічыць хваробу Пілсудзкага больш сур'ёзнаю, чым сьмерць, што прызнаў і польскі ўрад. Па думцы газэты, польскі ўрад баіцца сказаць праўду аб духовым і фізычным стане Пілсудзкага, аднак, бязумоўна, вырашаецца лёс Пілсудзкага, і сам дыктатар ужо асуджан. Ангельскае міністэрства замежных спраў пільна сочыць за становішчам у Польшчы, бо сьмерць Пілсудзкага можа пацягнуць за сабою перамены ва Ўсходня-Эўрапэйскай палітыцы.

***

У нумары за 4-VII „Бэрлінэр Тагэблятт" зьмясьціў тэлеграму свайго варшаўскага карэспандэнта аб зьменах у польскім урадзе, аб інтэрв'ю Пілсудзкага і водгуках на яго пэпэсаў. Карэспандэнт зазначае, што тэкст інтэрв'ю некалькі раз пераглядаўся „выдатнымі пілсудчыкамі", якія пастараліся зьмянчыць „самыя найгоршыя месцы". Закранаючы пытаньне, чаму яны ўсё-ж такі апублікавалі гэтае інтэрв'ю, карэспандэнт піша:

„Але калі пілсудчыкі думалі падняць нанава аўтарытэт ураду, які моцна пацярпеў ад чутак аб нездароўі маршалка і ад яго адстаўкі з пасады старшыні ўраду,—дык гэтае інтэрв'ю падзейнічала якраз наадварот. ЗЬМЕСТ І ФОРМА ІНТЭРВ'Ю ТОЛЬКІ ПАЦЬВЕРДЗІЛІ ПОГЛЯД дэпутацкіх колаў АБ ПАГОРШАНЬНІ ХВАРОБЫ ПІЛСУДЗКАГА".

Да гэтых слоў рэдакцыя «Б Т» дадала ў дужках: „Зусім відавочна, што з правам".

Такім чынам, і карэспандэнт і рэдакцыя „БТ" лічаць, што Пілсудзкі ХВОРЫ ПСЫХІЧНА і што яго хвароба горшыцца. Гэта сказана на проста, але тым ня менш зусім яска-

мiркоўваць на бюро ці агульных сходах пытаньні, якія «маюць прынцыповае значэньне, а таксама пытаньні, на якіх неабходна ўзгодненае выступленьне камуністых».

На самой-жа справе мы ў большасьці выпадкаў наглядаем зусім адваротнае. Фракцыі займаюцца пытаньнямі другараднага значэньня, пэрсанальнымі перакідкамі працаўнікоў з пасады на пасаду, дырэктыў партыйных камітэтаў не прапрацоўваць, у выніку чаго нярэдка пляны работы ўстаноў супярэчаць пастановам партыйных камітэтаў. Есьць выпадкі калі партыйныя камітэты займаюцца дробнаю апекаю, зьмяншаючы тым самым ролю фракцыі пры правільным кіраўніцтве.

Трэба канчаткова зжыць факты дробнае апекі, якія яшчэ наглядаюцца, пры адначасовым упушчэньні важных прынцыповых пытаньняў, патрабуючых сталага абгаварэньня і аднаэгоднага выступленьня камуністых. Акрамя таго, пры правільнай арганізацыі работы фракцый, значна палегчыцца і будзе куды лепшай работа партыйных камітэтаў.

Пара ўжо праверыць і перабудаваць работу фракцый і гэтым самым мы зробім чарговы крок у справе рацыяналізацыі партработы ў справе паляпшэньня якасьці партыйнага кіраўніцтва.

У дні другога „тыдню абароны"

Палепшым вайсковую падрыхтоўку працоўных

МАСКВА, 12. У адозьве Асоавіяхіму СССР да ўсіх членаў Асоавіяхіму, да ўсіх працоўных СССР гаварыцца:

«Па ўсім СССР з 15 па 22 ліпеня праводзіцца другі «тыдзень абароны». У мінулым годзе працоўныя СССР далі дастойны адказ на пасягацельствы ангельскіх імпэрыялістых і яшчэ раз паказалі сваю цьвёрдую гатоўнасьць стаць на абарону адзінай у сьвеце дзяржавы пралетарыяту. У выніку першага «тыдню абароны» ўся наша вялікая краіна пакрылася густою сеткаю ячэек Асоавіяхіму, вайсковых і стралковых гурткоў.

Але работа ўсіх гэтых шматлікіх арганізацый мае яшчэ рад істотных недахопаў. У дні другога «тыдню абароны» мы павінны ўзяць пад абстрэл усе гэтыя недахопы і ўсямерна палепшыць якасьць усей работы па вайсковай падрыхтоўцы працоўных.

У выніку першага «тыдню абароны» мы сабралі больш 10 млн. руб. у фонд узмацненьня тэхнічнай базы абароны «Наш адказ Чэмбэрлену». У часе другога «тыдню абароны» мы павінны забясьпечыць найбольшы посьпех збораў у «фонд узмацненьня масавай работы Асоавіяхіму». Гэты фонд дапаможа нам палепшыць якасьць вайсковай падрыхтоўкі працоўных і ўсёй масавай работы Асоавіяхіму.

Праводзячы другі «тыдзень абароны» мы павінны памятаваць, што лепшай гарантыяй міру зьяўляецца ўзмацненьне і рост сацыялістычнага будаўніцтва, магутная і баяздольная Чырвоная армія.

Будзем усімі сіламі і сродкамі садзейнічаць індустрыялізацыі краіны і сацыялістычнаму ўпарадкаваньню вёскі. Будзем, як «зеницу ока» ахоўваць баяздольнасьць нашай арміі. Будзем усямерна ўзмацняць яе магутнасьць. Абкружым увагаю і любоўю кожнага яе байца, кожную яе часьць.

Прэзыдыум Асоавіяхіму СССР заклікае ўсе свае арганізацыі ўзмоцніць сваю сувязь з рабочымі і сялянскімі масамі, Чырвонай арміяй і палепшыць якасьць усёй работы. Толькі пры неаслабнай пільнасьці і пастаянай гатоўнасьці да абароны, нам ня будуць страшнымі ніякія пагрозы ворагаў. Толькі ў гэтым выпадку мы забясьпечым найбольшы посьпех сацыялістычнага будаўніцтва ў СССР.

Савецкая выстаўка ў Кельні—у цэнтры ўвагі

БЭРЛІН, 10. Карэспандэнт «ТАСС» меў гутарку з кіраўнікамі міжнароднай выстаўкі друку ў Кельні аб ролі і значэньні савецкага павільёну.

Кіраўнікі выстаўкі ў адзін голас адзначалі, што савецкі павільён знаходзіцца ў цэнтры ўвагі наведвальнікаў выстаўкі. Штодня павільён наведвае звыш 10.000 чал. Па нядзелях і сьвяточных днях лік наведвальнікаў павялічваецца да 20-25.000. Штодня савецкі павільён наведваюць 20-30 экскурсій.

Дырэктар выстаўкі доктар Эш заявіў, што СССР лепш за ўсе іншыя краіны зразумеў асноўную думку выстаўкі.

Яшчэ адна польска-латвійская дэманстрацыя

Пасьля дэманстрацыйнага адчыненьня помніка над брацкаю магілаю польскіх жаўнераў у Дзьвінску прыйшла чарга да Краслаўкі. Па вестках польскіх газэт, у нядзелю, 8-га ліпеня, павінна была адбыцца гэткая-ж урачыстасьць у Краслаўцы, у прысутнасьці польскага пасла ў Рызе Лукасевіча, латвійскага вайсковага міністра Кальнінша, камэнданта латгальскае дывізіі Банкэрса і інш.

Перамога камуністых у Ланакшырскім саюзе гарнякоў

ЛЁНДАН, 11. Інтэнсыўная барацьба паміж правым крылом рабочай партыі і камуністымі ў Ланаркшырскім саюзе гарнякоў закончылася рашучаю перамогаю камуністых на выбарах пасадавых асоб.

Старшынёю саюзу абраны камуністы Эндр'ю Мак-Анульці, які атрымаў 2.979 галасоў супроць 2.504 галасоў, атрыманых іншымі трыма кандыдатамі правага крыла.

Намесьнікам старшыні абраны спачуваючы камуністым Гэнтэр і генэральным сакратаром — камуністы Алан.

У выканкоме саюзу, які складаецца з 12 членаў, камуністыя і спачуваючыя маюць абсалютную большасьць. У выбарах бралі ўдзел 51 мясцовае аддзяленьне Ланаркшырскага саюзу з агульнага ліку 88.

„Мір у прамысловасьці",

ЛЁНДАН, 11. Камэнтуючы вынікі другога пленарнага пасяджэньня канфэрэнцыі па пытаньні «Аб міры ў прамысловасьці», лібэральная «Дэйлі Ньюс» піша, што прыняты на гэтым пасяджэньні даклад роўназначны «амаль афіцыйнаму спыненьню клясавай барацьбы».

У такім-жа духу камэнтуецца канфэрэнцыя і іншымі буржуазнымі газэтамі.

тывы, на падставе якіх рэфармістыя палічылі іменна сучасны момант найбольш адпаведным для зрыву за-

ВЭНІЗЭЛОС—новы прэм'ер - міністар Грэцыі.

бастоўкі, заключаецца ў прыходзе да ўлады міністэрства Венізэлоса.

Венізэлос, які мае ў Грэцыі рэпутацыю «нацыянальнага гэроя і стварыцеля вялікай Грэцыі» з прычыны таго, што ў часе сусьветнай вайны ён змог сваячасова і на карысных умовах прадаць англа-француcкаму імпэрыялізму кроў грэцкіх салдат, зьяўляецца зараз правадыром рэспубліканскай партыі лібэралаў, якая адбівае пераважна інтарэсы сярэдняй буржуазіі і арыентуецца на Францыю.

Грэцыяй-жа да апошняга часу кіравала кааліцыя з манархістых і паўманархічна настроеных правых рэспубліканцаў, землеўласьнікаў і прадстаўнікоў буйнога капіталу, якія карысталіся апекаю Англіі і Італіі. І само сабой зразумела, што грэцкія рэфармістыя бачаць «у дэмакраце» і француcкім агэнце Вэнізэлосе ўяўленьне «рэспубліканскай добрачыннасьці і справядлівасьці».

Урад Венізэлоса павінен, па думцы. Яны вераць «у рэспубліканскую справядлівасьць» Венізэлоса, бо страшэнна баяцца росту рэвалюцыйных настрояў у рабочай клясе.

Першыя крокі новага ўраду—вызваленьне былога фашысцкага дыктатара генэрала Пангалоса і скасаваньне шляхам простага дэкрэту прапарцыянальнай сыстэмы выбараў у парлямант, дзякуючы якой толькі і магчыма прадстаўніцтва рэвалюцыйных рабочых партый,—досыць выразна характарызуюць курс міністэрства Венізэлоса, і можна не сумнявацца, што грэцкі пралетарыят, які ня схіліўся перад жорсткімі рэпрэсіямі манархічнага ўраду, патрапіць абараніць свае патрабаваньні і ў тым выпадку, калі «рэспубліканец» Венізэлос у саюзе з рэфармістымі зробіць спробу зламаць рух шляхам расколу і дробных уступак.

***

ВЕНА, 11. Ня гледзячы на афіцыйную пастанову грэцкай рэфармісцкай канфэдэрацыі працы аб спыненьні усеагульнай забастоўкі, фактычна забастоўка ў Грэцыі працягваецца пад кіраўніцтвам камітэту пяці, вылучанага рэвалюцыйнымі прафсаюзамі.

6-г ліпеня, на падставе рашэньня саюзу маракоў, пачалася забастоўка мэханікаў, качагараў і параходнага пэрсаналу ў Пірэі (Афінскі порт).

На сходзе бастуючых у Пірэі ўхвалена рэзалюцыя пратэсту супроць тэрору ўлад і выкарыстоўваньня штрэйкбрэхэраў і матросаў ваеннага флёту замест бастуючых.

Рэфармісцкае кіраўніцтва саюзу маракоў ужо прабуе ліквідаваць забастоўку. Яно заяўляе аб сваёй гатоўнасьці абслугоўваць камандаю некаторыя параходы і абяцае зьменшыць першапачатковыя патрабаваньні аб 50 процантным павышэньні заработнай платы, калі іх поўнае задаваленьне зьявіцца немагчымым.

Судна-уласьнікі рашуча адхіляюць усякія перагаворы па пытаньні аб заработнай плаце. Судны ў Пірэі ахоўваюцца ваенным сіламі. Урад пагражае мілітарызаваць камэрцыйныя судны на час забастоўкі.

ЗАКОНАПРАЕКТ АБ АМНІСТЫІ Ў НЯМЕЧЧЫНЕ

БЭРЛІН, 11. Прававаая камісія нямецкага рэйхстагу прыняла законапраект аб амністыі, які быў унесены ўрадавымі партыямі, уключаючы і сацыял-дэмакратаў.

Законапраект распаўсюджваецца на палітычныя злачынствы, за выключэньнем злачынстваў супроць жыцьця. Засуджаным за палітычныя забойствы тэрмін зьняволеньня ў крэпасьці скарачаецца на палову з пераводам з крэпасьці ў турму, а зьняволеньне на ўсё жыцьцё ў крэпасьці скарачаецца да 7½ год зьняволеньня ў турме.

Камуністычны праект амністыі, які быў унесены адначасова з урадавым законапраектам, камісіяй адхілен.

Камуністычны дэпутат Штэкэр падкрэсьліў, што дзякуючы сацыял-дэмакратам 20 палітычных, у тым ліку і Макс Гельц, павінны яшчэ заставацца ў турме. Міністр юстыцыі Кох паведаміў, што працэс супроць членаў ЦК камуністычнае партыі 1923 г. не падпадае пад дзеяньне амністыі, бо да гэтага часу ня ўстаноўлен склад злачынства прыцягнутых па гэтай справе асоб. Таму многія камуністычныя дэпутаты ранейшага рэйхстагу, якія пазбаўлены дэпутацкай недатыкальнасьці, пазбаўлены і ў будучым усялякай магчымасьці займацца легальнаю палітычнаю дзейнасьцю.

Нямецкі рэйхстаг не прызнае Вэймарскую канстытуцыю нацыянальным сьвятам

БЭРЛІН, 11. Міністр унутраных спраў Зэвэрынг унёс у рэйхстаг прапанову, каб 11-га жніўня зрабіць нацыянальным сьвятам, як дзень агалашэньня Вэймарскай канстытуцыі, адзначыўшы, што Вэймарская канстытуцыя адыграла вялікую ролю ў справе аднаўленьня парадку ў Нямеччыне.

Прамова Зэвэрынга часта перарывалася бурнымі пратэстамі камуністых.

У спрэчках высьвятлілася, што ніводная з буржуазных партый не стаіць цалкам за абвяшчэньне дня канстытуцыі нацыянальным сьвятам. Між іншым прамоўца ад нацыяналістых абвясьціў сябе прыхільнікам манархіі і выказаўся за перанясеньне нацыянальнага сьвята на 18-га студзеня—дзень стварэньня нямецкай імпэрыі ў 1871 г.

Большасьцю 214 галасоў урадавых партый супроць 36 пастаноўлена перадаць пытаньне ў камісію.

Галуўка прыбыў у Рыгу

РЫГА, 11. Сюды прыбыў начальнік усходняга дэпартаманту польскага міністэрства замежных спраў Галуўка.

ГАЛУЎКА, адзін з ініцыятараў антысавецкага блёку.

даўся „выдатныя пілсудчыкі", якія ... пастараліся зьмяшчыць „самыя най- ... ста, але тым ня менш зусім яска.

Пілсудзкі застаецца ў Варшаве

ВАРШАВА, 11. Як паведамляе «Наш Пшэглёнд», Пілсудзкага затрымліваюць у Варшаве замежна-палітычныя справы, у прыватнасьці, абвастрэньне польска-літоўскіх адносін.

Тая-жа газэта паведамляе, што нах».,

Пілсудзкі прыняў Патэка перад ад'ездам яго ў Маскву і меў з ім доўгую гутарку. Як паведамляюць газэты, у выніку гэтай гутаркі «чакаецца зрух у польска-савецкіх адносінах».

Водгукі справы Бэла Куна

ВЕНА, 9. Апэляцыйны суд прыняў рашэньне па справе Золтана Ліпаі, які быў арыштаваны сумесна з Бэла Кунам. Суд зьмяніў прыгавор першай інстанцыі ў той частцы, якая датычыла прапіскі Ліпаі па фальшывым пашпарце, але захаваў у моцы накладзеную кару і пастанову аб высылцы.

Ліпаі паранейшаму знаходзіцца пад вартаю, бо Нямеччына, Швэйцарыя і Юга-Славія адмовіліся прапусьціць яго, а ў Італію і Вэнгрыю ён высланы быць ня можа.

60.000 ангельскіх войск на Рэйне

ЛЁНДАН, 11. *Адказваючы на запытаньне ў палаце вобшчын, ваенны міністр Англіі заявіў, што лік ангельскіх войск у Рэйнскай вобласьці, акрамя атраду ў Саарскай акрузе, складаў на 1-га ліпеня г. г. прыблізна 60.000 чалавек. Далейшае зьмяншэньне ліку акупацыйных войск не прадбачыцца.*

Навіны Савецкага Дня

СПРАВА АБ ЭКАНАМІЧНЫМ ШПІЯНАЖЫ

МАСКВА, *10. 11 ліпеня ў ваеннай калегіі Вярхоўнага суду СССР пачалася слуханьнем справа па абвінавачаньні Акользіна, Арлова, Матвеева, Барча і інш. у зьбіраньні і перадачы швэдзкім фірмам па вырабе сэпаратараў „Альфа-Лаваль" і „Диаболо" вестак эканамічнага характару, якія зьяўляюцца па сваім зьмесьце дзяржаўнаю таямніцаю.*

Гэтыя весткі ставілі фірмы ў надзвычайна карыснае становішча пры заключэньні здзелак. Для атрыміваньня вестак з савецкіх устаноў, што гандлююць сельска-гаспадарчымі машынамі, Акользін, Арлоў і Матвееў карысталіся подкупам і асабістымі сувязямі.

Да справы прыцягнуты ў якасьці падсудных яшчэ член праўленьня Паўночна-Каўкаскага Крайсельмашу Бебякін, служачы швэдзкай фірмы сэпаратараў Кэпле, загадчык забесьпячэньнем малочным інвэнтаром украінскага саюзу „Добробут" Бабій, загадчык сельска - гаспадарчым аддзелам Укрдзяржгандлю Пэўны, загадчык дробным сельска-гаспадарчым інвэнтаром „Сельскосоюза" Долін, спэцыялісты тэхнічнай канторы Дзяржгандлю Беразьняк, інжынэр „Сельского Господаря" Барч і прадстаўнік Казакскага Дзяржсельскладу ў Маскве Кальмэн.

*Першы дзень працэсу быў прысьвечаны абгаварэньню хадайніцтва абароны аб выкліку дадатковых сьведкаў і аб далучэньні да справы некаторых дакумантаў. Падсудны—***АКОЛЬЗІН** *не адмаўляецца ад зьбіраньня і перадачы вестак загранічным фірмам, аднак вінаватым сябе ня прызнаў.*

Падсудны **МАТВЕЕЎ** *да віны ня прызнаўся, а весткі, якія ён перадаваў за граніцу, лічыць не сакрэтнымі.*

Падсудны **АРЛОЎ** *да віны ня прызнаўся, але не адхіляе, што вёў некаторыя гутаркі, якія часткова пацьвярджаюць прад'яўленае яму абвінавачаньне.*

Падсудныя **БЕБЯКІН, КЭПЛЕ.** *і* **БАБІЙ**—*вінаватымі сябе ня прызналі і лічаць, што ў вестках, якія яны перадавалі, нічога сакрэтнага ня было.*

Пэўны адкідае, што перадаваў сакрэтныя весткі, але прызнаецца, што вёў з Акользіным гутаркі аб заказах.

Долін, Беразьняк, інжынэр—Барч і Кальмэн да віны ня прызналіся. Беразьняк і Долін прызнаюцца толькі да таго, што інфармавалі Акользіна ў мэтах дагавораў з фірмаю.

М. Горкі сярод украінскіх пісьменьнікаў

ХАРКАЎ, *11. У доме літаратуры украінскія пісьменьнікі прымалі М. Горкага. Пісьменьнік Пасталоўскі горача вітаў М. Горкага. У сваёй прамове ён між іншым сказаў:*

„Магчыма, што маладыя украінскія пісьменьнікі занадта балюча рэагавалі на адно здарыўшаеся непаразуменьне, якое ўнесла некаторы холад у нашы адносіны. Лічым, што ў сваім пэўным выступленьні аб украінскай літаратуры, а таксама аб украінскай мове М. Горкі стаў ахвяраю няправільнай інфармацыі, бо з гэтым вялікім чалавекам у нас агульныя інтарэсы. Ніякія непаразуменьні ня змогуць зьменшыць нашай глыбокай любві і паважаньня да М. Горкага".

М. Горкі сказаў:

„Надта рад, што Пасталоўскі проста паставіў пытаньне аб здарыўшымся непаразуменьні паміж мною і украінскім пісьменьнікам Сьлюсарэнка. Ня ведаю, хто з нас праявіў больш бястактнасьці, быць можа я, але я павінен сказаць, што ў мяне заўсёды былі досыць цёплыя сувязі з радам украінскіх грамадзкіх дзеячоў і літаратараў. Мяне нельга аднесьці да шавіністых. Гэта супярэчыць маім асноўным прынцыпам. Я інтэрнацыяналісты, ведаю вялікія дасягненьні украінскай рэвалюцыйнай літаратуры.

Увесь інцыдэнт лічу вынікам таго, што я з Сьлюсарэнка нямнога паспрачаўся, а ў часе палемікі можна нагаварыць шмат лішняга. Злаваць можна, але толькі асьцярожна. Таму лічу інцыдэнт вычарпаным".

Словы М. Горкага былі пакрыты шумнымі апладысмэнтамі.

Добры ўраджай у Сібіры

ТОМСК, 11. У акрузе прыступлена да ўборкі жыта. Дзякуючы пэрыядычным дажджом, у гэтым годзе ўраджай хлябоў па ўсёй акрузе вышэй сярэдняга.

Травы—надзвычайна добрыя. У апошнія дні ўстанавілася цёплае, яснае надвор'е, якое спрыяе дасьпяваньню хлябоў.

Дэлегацыя нарвэскіх камунальнікаў у Маскве

МАСКВА. 11. У Маскву прыбыла дэлегацыя ад нарвэскага прафсаюзу камунальных працаўнікоў з мэтаю пазнаёміцца з працаю саюзу камунальных працаўнікоў СССР, а таксама з дзейнасьцю Наркампрацы, Наркам. Аховы здароўя, Наркам. асьветы, Сабесу і органаў камунальнай гаспадаркі,

Адкрыцьцё багатых пакладаў коксавага вугалю

МАСКВА. Гэолёгічным камітэтам атрымана паведамленьне, што на берагох ракі Томі, у Кемероўскім раёне адкрыты багатыя паклады коксавага вугалю. Паклады налічваюць каля 22 мільёнаў тон вугалю. Гэтае адкрыцьцё мае асабліва важнае значэньне па тэй прычыне, што паклады вугалю знаходзяцца блізка чыгункі, а таксама блізка гораду Шчаглоўску з яго хэмічнай прамысловасьцю.

Пабудова новага радыё-заводу

ЛЕНІНГРАД. Трэст заводаў слабага току прыступае да пабудовы ў Ніжнім-Ноўгарадзе новага радыё-заводу з выпускам **прадукцыі на 12** мільёнаў **рублёў у год. Завод будзе** пабудаваны ў **2-3 гады.**

Палепшаньне кватэрных умоў камскладу Чырвонай арміі

МАСКВА, 12. У мэтах паляпшэньня кватэрных умоў каманднага складу Чырвонай арміі прэзыдыум УсеЦВК ухваліў закон, на падставе якога органы Наркамваенмору могуць высяляць асобы, якія ня служылі ў Чырвонай арміі, у адміністрацыйным парадку з усіх дамоў, замацаваных за ваенным ведамствам.

„Тыдзень абароны“—дэманстрацыя падрыхтаванасьці рэзэрваў Р.-С. Ч. А.

Абарона краіны і задачы Асоавіяхіму

Артыкул камандуючага войскамі БВА тав. ЯГОРОВА

Мы—адзіная краіна ў сьвеце, дзе ўлада знаходзіцца ў руках рабочых і сялян. Вялізнымі намаганьнямі і дзесяткамі тысяч жыцьцяў лепшых сваіх сыноў, перадавых рэвалюцыянэраў-барацьбітоў, рабочыя і сяляне нашае краіны скінулі ярмо царызму і адваявалі ад свайго клясавага ворага—памешчыка, фабрыканта, капіталістага права на свабоднае самастойнае жыцьцё.

Захапіўшы і арганізаваўшы савецкую уладу ў кастрычніку 1917 году, рабочыя і сяляне вытрымалі вялізны націск як сваёй айчыннай, так і чужаземнай буржуазіі, генэралаў і памешчыкаў, якія адзіным фронтм выступілі супроць дыктатуры пролетарыяту і акружылі моцным кольцам нашу савецкую рэспубліку. Рабочая кляса і сялянства павінны былі праявіць нечалавечае напружаньне волі, маральнай устойлівасьці і фізычных сіл. У трохгадовай барацьбе, акружаныя з усіх бакоў і адрэзаныя ад усяго сьвету, не атрымліваючы ні адкуль ніякае матр'яльнае дапамогі, рабочыя і сяляне савецкай рэспублікі пад геніяльным кіраўніцтвам нашай камуністычнай партыі і яе правадыра Ўладзімера Ільліча Леніна змаглі з гонарам выйсьці з гэтай бойкі і сваімі гэраічнымі ўчынкамі разьбілі на-галаву ўсіх сваіх ворагаў, пранёсшы чырвоны сьцяг праз парахавы дым і грукат гармат вялікай грамадзянскай вайны. У гісторыю сусьветнага рэвалюцыйнага руху запісана адна з вялізьнейшых па сваім значэньні і адна з дасканалейшых старонак барацьбы працоўных мас за сваё вызваленьне.

Першы гэраічны пэрыяд савецкае ўлады—пэрыяд жорсткіх боек і патрасеньняў—закончыўся ўрачыстаю перамогаю чырвонае зброі. Наступіў другі пэрыяд мірнага будаўніцтва—пэрыяд перадышкі. З такім-жа вялізным напружаньнем, як і ў пэрыяд баявых дзён, рабочыя і сяляне прыняліся будаваць гаспадарку краіны ва ўсіх галінах. На аднэй шостай частцы земнае кулі разгарнулася кіпучая работа: задымелі каміны стаўшых за час вайны фабрык і заводаў, застукаў молат і сякера, загулі гудкі паравозаў і параходаў, запрацавалі рудні і нафтавыя промыслы, пашоў араць плуг і трактар. Рабочыя і сяляне і тут праявілі вялізьнейшае напружаньне сваёй волі і энэргіі.

Гаспадарка краіны аднаўлена і падыйшла да даваеннага свайго ўзроўню. Закончыўся другі пэрыяд, які мы называем аднаўляючым пэрыядам нашае работы і будаўніцтва. Але гэта не складае ўсяго таго, што ставіла і ставіць перад сабою Кастрычнікавая рэвалюцыя і савецкая ўлада.

Пабудова сацыялізму—вось канкрэтная задача для далейшай работы,—сказала камуністычная партыя.

Гэта—трэці пэрыяд нашага жыцьця і работы, пэрыяд пабудовы сацыялізму ў нашай краіне.

Адным з асноўных падважнікаў гэтага будаўніцтва зьяўляецца індустрыялізацыя краіны. Мы ўступілі ў гэты трэці пэрыяд.

Перад намі задача—разгортваючы будаўніцтва сацыялізму, у той-жа час ахоўваць яго ад якіх-бы тм ні было спроба зрыву з боку нашых ворагаў. Якімі шляхамі мы павінны ісьці, каб захаваць бясьпечнасьць для нашай краіны. Першым з гэтых шляхоў зьяўляецца наша палітыка міру. Мы праводзім гэту палітыку міру ўсімі, даступнымі нам мерамі і сродкамі, і не на словах, а на справе. Яскравым довадам гэтаму служыць наша канкрэтная прапанова на Жэнэўскай канфэрэнцыі аб усеагульным рэальным фактычным разбраеньні. Аднак, гэта прапанова ня прынята і, як мы бачым, буржуазныя «міратворцы» і да гэтага дня толькі балбочуць языком аб «прынцыпах разбраеньня», імкнучыся гэтым самым паказаць працоўным масам, што і яны за разбраеньне.

Між тым, ні для каго не сакрэт, што ва ўсіх буржуазных краінах ідзе шалёны рост узбраеньняў, павялічэньне ліку салдат, якія знаходзяцца пад стрэльбаю, і вялізны рост вайсковых бюджэтаў на выдаткі па ўтрыманьні армій. Досыць сказаць, што Польшча затрачвае на ваенныя выдаткі да 40 проц. свайго дзяржаўнага бюджэту. Францыя, па сканчэньні сусьветнай вайны, разгарнула праграму будаўніцтва морскага флёту на 120 новых адзінак, з якіх 40 караблёў ужо пабудаваны і нядаўна прымалі ўдзел на аглядзе морскіх ваенных сіл у Гаўры ў прысутнасьці прэзыдэнта Думэрга.

Мы будзем цьвёрда і няўхільна стаяць на пазыцыі мірнай палітыкі, не дапушчаючы ні ў якім выпадку яе парушэньня, ня гледзячы на распачлівыя спробы буржуазіі выклікаць нас на правакацыйнае выступленьне.

Мірную перадышку мы будзем захоўваць да самага апошняга дня. Другою ўмоваю забесьпячэньня і захаваньня недатыкальнасьці і незалежнасьці нашай краіны зьяўляецца моцная яе абарона. Мы можам тады толькі лічыць абарону краіны моцнай і надзейнай, калі яна будзе апірацца на здольную ў баявых адносінах Чырвоную армію і калі тыл не будзе падрыхтаваны сустрэць у поўнай зброі ў любы момант і любы ўзброены напад нашых ворагаў. Ці ёсьць у нас абедзьве гэтыя ўмовы і ці можам мы лічыць свае становішча зусім моцным. Ні ў кога няма сумненьня, што наша Чырвоная армія, на цяперашнім узроўні разьвіцьця яе будаўніцтва і падрыхтоўкі, прадстаўляе сабою ня толькі зусім здольны ў баявых адносінах і моцна збудаваны баявы арганізм, але мы можам сьмела сьцьвярджаць, што яна і па сваёй структуры і арганізацыі стаіць на адным узроўні з любой эўрапэйскай арміяй.

З другога боку, калі-б баявую здольнасьць Чырвонай арміі мы расцэньвалі толькі з пункту гледжаньня яе вайскова-тэхнічнай падрыхтоўкі, бязумоўна, мы зрабілі-б вялікую і непапраўную памылку. Для ўсіх зусім відавочна, што адным з асноўных фундамантаў баявое здольнасьці Чырвонай арміі зьяўляюцца яе палітычная падрыхтоўка і высокая палітыка маральнай устойлівасьці. Некалі адзін з буржуазных нямецкіх журналістых пісаў аб тым, што сярод многіх недахопаў Чырвонай арміі, якія па сутнасьці зноўдуцца ва ўсякай іншай арміі, у яе ёсьць нязьмерна высокая якасьць, якое няма ні ў аднэй буржуазнай арміі: Чырвоная армія вельмі моцна сваёй маральнай устойлівасьцю і яна, бясспрэчна, выканае ўсякі загад свайго ўраду і пойдзе туды, куды ёй будзе загадана. Наўрад ці выканае якая іншая армія, кажа гэты пісьменьнік,—бясспрэчна такі загад. Мы ня будзем рабіць параўнаньня, але аб сваёй Чырвонай арміі скажам: так, буржуазны пісьменьнік не памыліўся, наша Чырвоная армія бясспрэчна выканае любы загад свайго рабоча-сялянскага ўраду і пойдзе, куды ёй будзе загадана. Трэба думаць, што гэта ў поўнай меры разьдзяляюць усе нашы ворагі. Бо памянёны нямецкі пісьменьнік ні ў якай меры не належыць да ліку людзей, якому была-б дарага Чырвоная армія, або савецкая ўлада. Не, ён проста, аб'ектыўна адчувае і разумее тое, аб чым піша, і ён, сапраўды, не памыляецца.

Вось гэта магутная і баявая сіла Чырвонай арміі і стрымлівае нашых ворагаў ад неадкладнага на нас нападу. Аднак, гэты напад яны рыхтуюць і вельмі ўзмоцнена рыхтуюць, аб чым ужо адзначана вышэй.

Увесь сьвет ведае аб нашай міжнароднай палітыцы і аб тым, што мы ўсімі даступнымі нам сродкамі і сіламі будзем стаяць за мір.

Вайны мы ня хочам, мы супроць вайны. Але з другога боку, мы дасканала ведаем, што колькі-б мы не заяўлялі і як-бы мы ня былі супроць вайны, усё-ж, урэшце, вайна будзе залежаць ня столькі ад нас, колькі ад нашых ворагаў. Больш за ўсё і раней за ўсё, вайна супроць нас зьяўляецца ня толькі жаданьнем, але і простай мэтай нашых клясавых ворагаў. Да гэтага мы павінны быць гатовы і гэта павінен ведаць і разумець кожны рабочы і кожны селянін з усей сур'ёзнасьцю.

(Канец будзе).

Асоавіяхім на мірным фронце

Асоавіяхім, галоўным чынам, вядомы сваёй ваеннай работай. Наўрад ці знойдзецца сьвядомы рабочы або селянін, які ня ведае аб шматлікіх ваенных паходах Асоавіяхіму. Сотні тысяч, мільёны працоўных ахвяравалі магчымыя сумы ў фонд узмацненьня тэхнічнай базы абароны: «Наш адказ Чэмбэрлену».

Аб частых перадачах самалётаў ведае ня толькі савецкая краіна. Нашы ворагі—імпэрыялістыя ў сваім друку на гэтай падставе нават заключаюць, што Асоавіяхім чыста ваенная арганізацыя.

Але гэта зусім не адпавядае сапраўднасьці. Калі ваенныя задачы займаюць сур'ёзнае месца ў дзейнасьці Асоавіяхіму, дык вельмі вялікая ўвага ўдзяляецца і мірным галінам работы.

Ва ўсім СССР ёсьць да 10.000 асоавіяхімаўскіх дасьледча-паказальных вучасткаў па ўжываньні мінэральных угнаеньняў. Пры дапамозе гэтых вучасткаў Асоавіяхім наглядна даказвае сялянам усю выгоднасьць мінэральных угнаеньняў.

Дзякуючы вельмі энэргічнай кампаніі, якую правёў Асоавіяхім, удалося значна зьнізіць цэны на адзін з важнейшых відаў штучнага ўгнаеньня—супэрфасфату (з 36 руб. за тону да 29 руб. 85 кап.). У сувязі з гэтым быў поўнасьцю ліквідаваны крызіс збыту. А цяпер нават узьнікла патрэбнасьць у пашырэньні вытворчасьці. Вельмі вялікая работа праводзіцца Асоавіяхімам па лініі барацьбы са шкоднікамі сельскае

ла ачышчана ад сусьлікаў плошча ў 30.000 гэктараў і пратручана каля 500.000 пудоў насеньня ад галаўні.

Акрамя с.-г. работы Асоавіяхім аказвае вялікую дапамогу авіяцыйнай прамысловасьці.

Аказана значная дапамога авіяцыйным навуковым інстытутам, Донскаму Палітэхнічнаму Інстытуту, Маскоўскай Вышэйшай Тэхнічнай Школе і інш.

Шырока вядомы вялікія савецкія пералёты, якія кожны год арганізуе Асоавіяхім.

Гэтыя пералёты ў значнай меры спрыяюць росту грамадзянскай авіяцыі.

Такую-ж вялікую работу праводзіць Асоавіяхім па лініі хэмічнай прамысловасьці. У прыватнасьці, вялікіх посьпехаў удалося дасягнуць у галіне вытворчасьці дубіцеляў, якія прывозіліся з-за граніцы. Дзякуючы энэргічнай навуковай і практычнай рабоце Асоавіяхіму ў гэтай галіне, ўдалося вырашыць пытаньне аб вытворчасьці савецкіх дубіцеляў. Адкрываецца 10 спэцыяльных экстратных заводаў.

Зараз праводзіцца вывучэньне праблем хлёру, брому, салетры, серкі і мыш'яку.

У асоавіяхімаўскіх арганізацыях працуе некалькі тысяч авіяцыйных і хэмічных гурткоў.

Прыведзеныя наасобныя даныя нясумненна пацьвярджаюць, што Асоавіяхім вядзе вялікую работу і на мірным фронце. Трэба, аднак, прызнаць, што гэта работа яшчэ невыстарчальна разгорнута і ня зусім

Агляд баявое гатоўнасьці нашага тылу

Каманда Асоавіяхіму заводу імя Леніна ў Нова-Барысаве

Вось што паслабляе абароназдольнасьць краіны

Пара скончыць пісаніну, а ўзяцца за практычную дапамогу

У мінулым годзе, ня гледзячы на тое, што ў загадзе палку выразна гаварылася, што ад лягернага збору ніхто не вызваляецца, аб чым добра ведалі і мясцовыя працаўнікі. Усё-ж не абышлося без таго, што ў гэтым годзе зноў было шмат хадайніцтваў, просьбаў з боку сельсаветаў і камітэтаў сялянскае ўзаемадапамогі аб вызваленьні таго ці іншага пераменьніка, або прызыўніка ад праходжэньня лягернага збору.

Сельсаветы і райвыканкомы ўсё яшчэ выдаюць розныя спраўкі і хадайніцтвы сем'ям чырвонаармейцаў. Апошнія іх пасылаюць чырвонаармейцам, а чырвонаармейцы ходзяць з імі да камандзіра роты і палітрука.

Вось, напрыклад, былі такія выпадкі галавацяпства. Старшыня Валявачоўскага сельсавету, Сьмілавіцкага раёну, выдаў прызыўніку 5-га палка тав. Круку даведку аб тым, што яго сям'я непрацаздольная, складаецца з 6 едакоў, зямлі 7 з пал. дзес. і г. д. На гэта Крук напісаў заяву, каб вызвалілі яго ад збору, бо няма каму працаваць на гаспадарцы. Палітківраўнік роты заяву з даведкай паслаў камісіі сувязі, а апошняя старшыні Валявачоўскага сельсавету ў сваёй адносіне д 10-га чэрвеня 1928 г. паведамляе, што сям'я Крука працаваць можа сама, дапамогі не патрабуе і трэба лічыць, што заява Крука не адпавядае сапраўднасьці.

Аб чым гаворыць гэты факт. Гэты факт гаворыць аб тым, што некаторыя сельсаветы адносяцца вельмі кепска да выдачы розных справак і даведак. На працягу аднаго тыдня перамянілася эканамічнае становішча сям'і чырвонаармейца Крука. Раней у гэтага старшыні яна лічылася зусім беднаю і непрацаздольнаю, а зараз ужо працаздольна.

Такіх выпадкаў галавацяпства і нядбайных адносін да сям'і чырвонаармейцаў мы маем надта шмат. Сельсаветы ўсё яшчэ выдаюць розныя спраўкі аб тым, што іх сем'і адчуваюць патрэбу ў дапамозе і ў рабочай сіле, а самі на месцы мала што робяць. Усе гэтыя хадайніцтвы паслабляюць вучобу прызыўнікоў і пераменьнікаў. Сельсаветы і райвыканкомы павінны раз назаўсёды ведаць, што на час збору пераменнага складу, ці на час службы чырвонаармейцаў у радох Чырвонае арміі аб яго сям'і клапоціцца сельсавет, камітэт узаемадапамогі або райвыканком, а

ПАРТЫЙНАЕ БУДАЎНІЦТВА

Да абсьледваньня нізавых партзьвеньняў

ла патрэбнасьць у пашырэньні вытворчасьці. Вельмі вялікая работа праводзіцца Асоавіяхімам па лініі барацьбы са шкоднікамі сельскае гаспадаркі. У мінулым годзе экспэдыцыя Асоавіяхіму ачысьціла ад шаранчы плошчу ў 30.740 гэктараў.

Акрамя таго сумеснай экспэдыцыяй Асоавіяхіму і Наркамзему бі… Асоавіяхім вядзе вялікую работу і на мірным фронце. Трэба, аднак, прызнаць, што гэта работа яшчэ невыстарчальна разгорнута і ня зусім добрая па якасьці.

«Тыдзень абароны» павінен паслужыць праверкай работы Асоавіяхіму і ў гэтай галіне.

Е. Ф.

Чакаем райсавету

Ячэйка Асоавіяхіму заводу «Праца» (Мазырскае акругі) уцягнула ў свае рады 100 проц. рабочых і служачых. Ахоплена большая частка жонак рабочых.

Пры ячэйцы ёсьць сангурток, гурток вайсковых ведаў, хэмгурток, тапаграфічны. Заняткі праводзяцца ў гуртках рэгулярна, кіруе імі камсклад запасу.

Ячэйка мае вайсковы куток, у якім праводзяцца тэарытычныя заняткі. Зімовая праца была замацавана практычнай работай, як напр.: паходы ў поле і разьвязаньне тактычнай задачы.

Ахапіўшы 100 проц. рабочых, ячэйка пачала весьці ваянізацыю насельніцтва бліжэйшых вёсак. Такім чынам, ахоплены вёскі ў радыусе на 15 вёрст.

Але-ж ёсьць і недахопы. Уся бяда ў тым, што раённы савет Асоавіяхіму не дапамагае ў рабоце. Сувязь з апошнім кепская.

Лальчук.

„Тыдзень абароны“

Менскі акруговы савет Асоавіяхіму распачынае „тыдзень абароны“ вялікім вечарам 14 ліпеня ў гарадзкім садзе. У праграму вечару ўваходзіць: мітынг і дэманстрацыя ўсіх удзельнікаў, прызавыя спартыўныя спаборніцтвы, фігурныя палёты аэрапланаў, канцэрт капэлы і пастаноўка п'есы „Разлом“. У садзе будуць абсталяваны—кіёск Дзяржвыдавецтва з прыборамі і дапамогаю па стралковай справе, вайсковай літаратурай, кіёск беспройгрышнай лётарэі, буфэты МЦРК і г. д.

Білеты на вечар прадаюцца 14 ліпеня ў касах ва ўсіх уваходах у гарадзкі сад і па ячэйках Асоавіяхіму.

Да абсьледваньня нізавых партзьвеньняў

Масы на дапамогу інструктаром

У радзе заметак мы адзначалі вялікае значэньне, якое мае прадстаўчае абсьледваньне нізавых партзвеньняў у сэнсе паляпшэньня масавай працы ў цэху, падняцьця актыўнасьці партыйнай і беспартыйнай масы, большага ўцягненьня рабочых у партыю і г. д. Але посьпехі гэтай працы цалкам залежаць ад таго, **які ўдзел у гэтым прымуць партыйныя і беспартыйныя масы** і як гэта праца будзе праводзіцца самімі таварышамі, якія будуць праводзіць абсьледваньне. Мэтады абсьледваньня маюць надзвычайна вялікае значэньне, бо ад таго, як абсьледвальнік паставіць сваю працу, як ён уцягне ў яе партыйцаў і беспартыйных, будуць залежаць і посьпехі. Вось чаму мы лічым патрэбным спыніцца на некаторых момантах з мэтодыкі абсьледваньня, якія належыць прыстасоўваць таварышом пры правядзеньні праверкі ячэек.

Практыка, якая ўжо маецца гаворыць за тое, што не заўсёды інструктар прыцягвае да сваёй працы ячэйковы актыў, а вельмі часта прыходзіць інструктар у ячэйку на працягу некалькіх дзён, капаецца ў паперах, ні з кім з партыйцаў, акрамя сакратара ячэйкі, не таворыць, у выніку чаго атрымліваем фармальны акт абсьледваньня з указаньнем недахопаў, але жыцьця ячэйкі, жыцьця кожнага цэху інструктар ня ведае. **Мы лічым, што такое абсьледваньне нам не патрэбна.**

Нам патрэбна жывое абсьледваньне, менш папяровых актаў, а больш высьвятленьня сапраўднага жыцьця ячэйкі, жыцьця прадпрыемства, дзе праводзіцца абсьледваньне.

Раней чым прыступіць да абсьледваньня нізавых партзьвеньняў на прадпрыемствах, інструктар РК павінен добра азнаёміцца з умовамі працы ячэйкі, прадпрыемства, кожнага цэху паасобку. Трэба добра пагутарыць з партыйцамі, якія працуюць ля варштату, беспартыйнымі рабочымі, высьветліць іх думкі наконт пастаноўкі працы ў іх цэху, якія па іх думцы, маюцца недахопы, як цэхорд або групорг працуе, што трэба для таго, каб палепшыць масавую працу ў цэху. Калі ўсе гэтыя веды не на паперы, а маюцца шляхам жыцьцёвых гутарак у інструктара, тады патрэбна на парадзе парт'інстытуту данага прадпрыемства або на цэхавай ячэйцы абмяняцца думкамі наконт пастаноўкі працы ў даным прадпрыемстве, у цэху. І толькі тады, калі матар'ял аж жыцьці прадпрыемства поўнасьцю высьветлен, прыступіць да дэтальнага абсьледваньня і інструктаваньня працы цэх. ячэек, цэхоргаў, групоргаў, зьвеноргаў і г. д., Прычым усё **гэта абсьледваньне і інструктаваньне павінна праходзіць пры абавязковым удзеле сакратара, або члена бюро калектыву (ячэйкі), якія разам з інструктарам РК праводзяць гэтую працу ў цэху.**

Пры абсьледваньні і інструктаваньні нізавых партзьвеньняў неабходна зьвярнуць увагу на тое, каб дабіцца поўнага зразуменьня з боку ўсіх партыйцаў важнасьці работы партзвеньняў.

Разам з гэтым пры абсьледваньні працы цэхячэек, цэхоргаў, зьвеноргаў патрэбна высьветліць магчымасьці арганізацыі цэх. ячэек там, дзе іх яшчэ няма, а таксама афарміць інстытут нізавых партзьвеньняў у тых прадпрыемствах, дзе яны яшчэ да сучаснага моманту не афармлены. Пры афармленьні гэтага інстытуту трэба прыстасоўвацца да ўмоў работы кожнага прадпрыемства і кожнага цэху паасобку.

Сканчэньне абсьледваньня працы нізавых зьвеньняў на прадпрыемствах яшчэ не азначае, што праца ўжо скончана. Працу па абсьледваньні можна лічыць зкончанай толькі тады, калі інструктар пасьля абсьледваньня правёў належнае інструктаваньне нізавых партзьвеньняў, добра абгаварыў гэтае пытаньне на бюро і на агульных сходах ячэек і калі ёсьць поўная ўпэўненасьць у тым, што праца ў цэху будзе настаўлена на належную вышыню.

Вось чаму раённыя камітэты партыі павінны зьвярнуць асаблівую ўвагу на падбор інструктарскіх груп для абсьледваньня ячэек, добра іх інструктаваць раней, чым пасланць на прадпрыемства, і праз увесь час абсьледваньня сачыць і дапамагаць ім у працы.

П-скі.

з патрабаваньнем паведаміць … зроблена сельсаветам у справе дапамогі сям'і Крука. І што-ж вы думаеце; гэты-ж самы старшыня сельса… сумяшчальны. Гэта насьмешка … наздольнасьць нашай краіны.

А. НАЙДОВІЧ.

Толькі гаворым

(Дражджавы завод „Чырвоная Зара“, Менск

З усяе колькасьці 200 чалавек рабочых у ячэйку Асоавіяхіму ўцягнута 135. Гэта лічба гаворыць аб тым, што ячэйка праявіла мала ініцыятывы, каб уцягнуць рэшту рабочых. Бюро ячэйкі толькі тым і абмяжоўваецца зараз, што зьбірае членскія ўзносы. Гутарак з рабочымі аб значэньні Асоавіяхіму за апошні год ні разу ня было, а таму рабочыя зараз і кажуць. Дзеля чаго нам вучыцца страляць, хай вучацца маладыя. Калі папрабавалі ў мінулым годзе арганізаваць вайсковы гурток, дык відаць было, што заняткамі мала хто цікавіўся. І, урэшце, гурток наведала 30 чалавек. Ня так даўно бюро ячэйкі Асоавіяхіму паставіла пытаньне аб арганізацыі стралковага гуртка, але-ж гэта не ўдалося з прычыны таго, што ў нас няма патрэбных прылад, а цір яшчэ ў праекце.

Зараз работа неяк пачала ісьці наперад. Але-ж зусім павольна.

А. М.

Практыка вясковае ячэйкі

Магільнянская ячэйка Асоавіяхіму налічвае 72 чалавекі. Пры ячэйцы арганізаваны вайсковы гурток, у якім займаецца 44 чалавекі. Заняткі праводзяцца адзін раз у тыдзень.

Кампаніі таксама не праходзілі бяз удзелу ячэйкі. Вялікі ўдзел ячэйка прыняла ў распаўсюджаньні пазыкі.

Для паляпшэньня працы і ўцягненьня большага актыву склікаецца пашыранае бюро з удзелам вайсковых ячэек па сельсавеце.

Зараз, у сувязі «тыднем абароны», ячэйка намеціла ў гэты «тыдзень» правесьці па вёсках сходы з мэтаю папулярызацыі ідэй Асовіяхіму.

Акрмя гэтага будзе наладжана вайсковая інсцэніроўка

ГОРНЫ.

Сацыяльны мір ад кайзэра да сацыялдэмакратаў

На чале нямецкай буржуазнай рэспублікі стаіць генэрал-фэльдмаршал. Але стары генэрал атрымаў ад свайго выгнанага кайзэра цьвёрды загад—паважаць канстытуцыю буржуазнай рэспублікі і яе парлямэнцкую «гаварыльню». Былы кайзэр разумее неабходнасьць застацца ў цені, высунуўшы свайго вернага генэрала ў прэзыдэнты рэспублікі. А нямецкія капіталістыя, якія абхапляюць усю дзяржаву і ўсю народную гаспадарку моцнымі мацальцамі банкаў і трэстаў, таксама добра разумеюць карысьць вылучэньня ў прэм'еры добрага, паслухмянага сацыял-дэмакрата.

Кааліцыйны габінэт, з сацыял-дэмакратам Мюлерам на чале, стаў перад парлямантам. Праграмная дэклярацыя ўраду атрымала ўхвaленьне буйнейшых буржуазных партый. Гэта ёсьць праграма ўзмацненьня капіталізму, узмоцненых узбраеньняў (пабудова ваенных суднаў) і ўзмоцненай эксплёатацыі працоўных.

Сацыял-дэмакратычныя «правадыры», імкнучыся атрымаць міністэрскія партфэлі, з самага пачатку гатовы безадмоўна і пакорна падпарадкавацца ўсім патрабаваньням буржуазіі. Адгэтуль становіцца яснай і тая роля, якую будуць адыгрываць с.-д. міністры ў кааліцыйным міністэрстве: яны будуць выконваць простыя загады ўсё тэй-жа буржуазіі—ні больш, ні менш.

Урад вялікай кааліцыі будзе ня толькі весьці далей палітыку буржуазнага блёку, варожую рабочай клясе, нямецкая буржуазія пад сацыял-дэмакратычным «прыкрыцьцём» яшчэ з большым націскам будзе праводзіць гэту палітыку ў інтарэсах фінансавага і трэставага капіталу. Вялікая кааліцыя, пры дапамозе с.-д., яшчэ больш узмацніць наступленьне на рэвалюцыйны авангард нямецкага пралетарыяту і будзе весьці далей таксама імпэрыялістычную палітыку буржуазнага блёку.

Працяг ранейшай палітыкі буржуазіі, накіраванае супроць рабочае клясы, палітыкі, якая дыктуецца выключна інтарэсамі новага нямецкага імпэрыялізму, з тым толькі адрозьненьнем, што цяпер сацыял-дэмакратыя будзе знаходзіцца не па-за ўрадам і ў «лёяльнай апазыцыі», а, наадварот, будзе трымаць у сваіх руках некалькі адказных міністэрстваў,—такія вынікі апошніх выбараў у рэйхстаг, якія прынесьлі парлямацкае паражэньне буржуазіі і буйны посьпех сацыял-дэмакратычнай партыі.

Зразумела, адказнасьць за гэтае бессаромнае абярненьне перамогі рабочых мас у іх паражэньне і ў посьпех буржуазіі нясуць сацыял-дэмакратычныя «гэшэфтмахэры», правыя і «левыя»—у аднолькавай ступені.

Вялікая кааліцыя, у якую ўваходзяць сацыял-дэмакратычныя палітыканы, з самых першых крокаў будзе ў руках трэставанага капіталу зброяй барацьбы супроць нямецкага пралетарыяту. Зразумела, с.-д. «правадыром» можа яшчэ ўдасца пры дапамозе шулерскіх гэстаў і мнімых «посьпехаў» прадставіць у вачох часткі рабочае клясы свой уваход ва ўрад, як «дасягненьне рабочых»—факты, упартыя факты палітычнай сапраўднасьці вельмі хутка зробяць ацьвярожваючы ўплыў і на тыя пласты нямецкіх рабочых, якія ўсё яшчэ прасякнуты «дэмакратычнымі» ілюзіямі.

Гэта ацьвярожваньне, разам з барацьбою нямецкае кампартыі за штодзенныя патрэбы рабочых мас, павінна прынесьці пашырэньне і ўзмацненьне баявога фронту супроць буржуазіі і яе кааліцыйных партнэраў, супроць капіталізму і рэфармізму.

Аб ацьвярожваньні, якое пачалося ў нямецкіх рабочых, гавораць выбары на зьезд важнейшага нямецкага прафсаюзу—прафсаюзу мэталістых,—якія далі ў радзе буйных прамысловых цэнтраў—у тым ліку і ў самым Бэрліне—перамогу камуністым....

А. В.

Буйныя недахопы ў рабоце фракцый

Дабіцца правільнага праламленьня партыйных дырэктыў, вырашэньня асноўных задач партыі, зьвязаных з пастановамі 15 партыйнага зьезду, задача набліжэньня партыйнага апарату да мас і ўцягненьне ў работу шырокіх партыйных мас магчыма толькі тады, калі ўсе партыйныя зьвеньні выразна і правільна змогуць прыстасаваць арганізацыйную работу, якая дапамагае правядзеньню партыйнай лініі.

Бязумоўна, што фракцыі неабходна зьвярнуць максымум увагі. **Фракцыя—гэта першая ячэйка гаспадарчага або грамадзкага калектыву, якая сутыкаецца з жыцьцём прадпрыемства,** з труднасьцямі вырашэньня тых ці іншых пытаньняў. Але, на жаль, **у нашых адказных таварышоў,** кіраўнікоў устаноў, **погляд на дзейнасьць фракцый застарэў і не** адпавядае сучасным, ўсё больш складаным, умовам і мэтадам работы. **Некаторыя партыйцы лічаць, што фракцыі, гэта «асобна» канспірацыйны, «нябачаны» арганізм, і займацца яны павінны толькі закрытымі пытаньнямі.**

Такі погляд прыводзіць да заціраньня ролі фракцый, і адгэтуль выцякаюць недахопы іх работы—слабы ўплыў на кіраўніцтва арганізацыямі. А недахопы ў рабоце фракцый—буйныя. **Дырэктывы партыйных органаў не прапрацоўваюцца ў фракцыйным парадку** і не намячаюцца мерапрыемствы да іх правядзеньня ў жыцьцё.

Няроўнамернасьць і бясплянавасьць у рабоце ёсьць агульнае зьявішча для ўсіх фракцый. Вельмі важныя моманты пляна ў устаноў ня маюць адлюстраваньня ў рабоце фракцый. У большасьці выпадкаў яны займаюцца вырашэньнем пытаньняў другараднага характару. З вырашаных пытаньняў пераважаюць пытаньні зьмяншэньня, зьняцьця і звальненьня працаўнікоў.

Пытаньні рацыяналізацыі апарату, зьніжэньня цэн, рэгуляваньня закупак, паляпшэньня масавай работы, правядзеньня нарад, сходаў часамі вельмі адказных, зьяўляюцца прадуктам не калектыўнага кіраўніцтва, а работы паасобных партыйцаў.

Таксама не практыкуецца калектыўная падрыхтоўка пытаньняў, якія павінны абмяркоўвацца ў партыйных органах.

Няма сыстэматычнага нагляду за выкананьнем партыйных дырэктыў. Вельмі адказныя пастановы прэюць у папяровым накапленьні, і іх ня выконваюць. Некаторыя працаўнікі ўспамінаюць аб партыйных дырэктывах толькі тады, калі партком робіць запытаньне па тым або іншым пытаньні. Ёсьць выпадкі, калі пляны работы ўстаноў разыходзяцца з партыйнымі дырэктывамі.

Ня ўсюды прымаюць актыўны ўдзел у рабоце фракцый сакратары ячэек. Яшчэ мае месца непасрэдны зварот вышэйстаячых савецкіх органаў да фракцый ніжэйшага органу, што згодна статуту партыі зьяўляецца арганізацыйна няправільным.

Гэтыя недахопы досыць характарызуюць наяўнасьць слабых бакоў і супярэчнасьці ў рабоце фракцыі з статутам партыі. Статут партыі гаворыць: **«Задачай фракцыі зьяўляецца ўсебаковае ўзмацненьне ўплыву партыі, правядзеньне яе палітыкі ў беспартыйным асяродзішчы і партыйны кантроль над работаю паказаных устаноў і арганізацый».**

Шляхам інструктаваньня парт'ячэек і райкомаў, трэба дабіцца правільнай пастаноўкі арганізацыйнай работы фракцыі. **Фракцыі павінны ажыцьцявіць калектыўнае кіраўніцтва партыйнымі арганізацыямі,** прапрацаваўшы асноўныя дырэктывы партыі з мэтаю вызначэньня мерапрыемстваў па кожнай паасобнай галіне работы. **Фракцыі павінны служыць сапраўднымі памочнікамі партыі ў справе правядзеньня партыйнага ўплыву ў шырокіх рабочых масах.** Але адначасова неабходна партыйным камітэтам паставіць фракцыі ў такія ўмовы, каб яны гэту задачу маглі выканаць, даючы ім больш ініцыятывы, больш заахвочваць іх самадзейнасьць у падрыхтоўцы пытаньняў, якія падлягаюць абмеркаваньню на парткомах і ў ячэйках.

І. КЛЯЧКА.

Мы будзем дапамагаць партыі

(В. Буйнавічы, Пельчыцкага раёну, Мазырскае акругі)

1-га ліпеня адбыўся сход Буйнавіцкай ячэйкі КП(б)Б, на якім прысутнічала 50 беспартыйных сялян. Пасьля дакладу аб адозьве ЦК УсеКП(б), у якім было дакладна растлумачана значэньне самакрытыкі, сяляне выступалі ў спрэчках, заяўляючы, што і на сяле ёсьць выпадкі няправільнай работы мясцовых арганізацый, нерэгулярна ставяцца справаздачы праўленьня каапэрацыі перад пайшчыкамі і інш.

— Цяпер мы сапраўды зразумелі значэньне самакрытыкі,—заяўляюць сяляне, і мы ў візох будзем старацца дапамагаць партыі выяўляць недахопы ў працы партыйных і савецкіх арганізацый.

П. Зянькевіч.

Крывавая расправа

польскай паліцыі над рабочымі ў Грыгораве

У „Роботніку“ за 8-VII зьмешчана карэспандэнцыя аб крывавых зьдзеках польскае паліцыі з рабочых папяровае фабрыкі ў Грыгораве пад Вільняю. Нават пэпээсаўскі орган заяўляе, што выпадкі, якія разыграліся ў Грыгораве, „марозяць кроў у жылах“.

Мясцовая адміністрацыйная ўлада ўсяк патакае ўласьніку фабрыкі Курэцу, а апошні, карыстаючыся гэтым, плаціць мізэрную плату за работу, не дае рабочым адпускоў, павялічвае дзень працы і г. д. Рабочыя выслалі дэлегатаў у Віленскі інспэктарыят працы, але Курэц звольніў дэлегатаў. а інспэктарыят не зьвярнуў увагі на скаргі рабочых.

Рабочыя праз прафсаюз патрабавалі ўзьняцьця перагавораў аб паляпшэньні ўмоў працы і аб павялічэньні зарплаты, але перагаворы разьбіліся аб няўступчывасьць дырэкцыі фабрікі. Тады рабочыя абвясьцілі забастоўку.

Дырэкцыя паслала па паліцыю, і на фабрычны самаход быў прывезены з Ляндварова камэндант пастэрунку разам з 8 паліцыянтамі.

Камэндант пастэрунку адразу скамандаваў прыкруціць штыкі, і паліцыя пачала наступаць на рабочых, якія спакойна стаялі на мосьце. Калі рабочыя началі крычаць, што яны-ж спакойна стаяць на мосьце, паліцыя адступіла.

Хутка ўсьлед за гэтым прыехаў з Вільны камісар паліцыі, які заявіў, што ён гаварыў у Вільні з прадстаўнікамі акруговае камісіі прафсаюзаў і што нібы-та там паводзіны рабочых прызналі няправільнымі. На гэтую відавочную няпраўду рабочыя заявілі, што яны патрабуюць прыезду інспэктара працы і прадстаўніка саюзу. Пасьля гэтага камісар пайшоў да Курэца, а праз поўгадзіны паехаў у Вільню і ў 1 гадзіну дня вярнуўся адтуль з 13 коннымі паліцыянтамі.

Цяпер дамо слова «Роботніку»:

«У той-жа момант Ляндвароўская пешая паліцыя загарадзіла рабочым дарогу з аднаго боку мосту, а конная- з другога боку, і пачалася атака на спакойна-стаяўшых людзей, топчучы іх коньмі, б'ючы шаблямі і прыкладамі, сьпіхаючы з мосту ў ваду ня толькі мужчын, але і жанчын і падросткаў.

Да якога азьвярэньня дайшла паліцыя, можа паказаць факт, што работніцу Стэфанію Вісьнеўскую, прыпёршую да парэнджаў мосту, паліцыянт набіў прыкладам да страты прытомнасьці, пасьля чаго схапіў за ногі і кінуў з мосту ў ваду глыбіні некалькіх мэтраў.

Калі рабочыя кінуліся дапамагаць тапуўшым, паліцыя не дапусьціла іх ратаваць.

У ваду было спіхнута каля 15 асоб азнабітых шаблямі і прыкладамі—каля 120.

Курэц ня толькі прыглядаўся да зьдзекаў паліцыі з безабаронных людзей, якіх конная паліцыя гнала па полі і біла шаблямі, а потым закоўвала ў кайданы. Але і кіраваў усёю справаю.

Калі падчас пісаньня пратаколу рабочы Струсэвіч Фэлікс паказваў, што паліцыянт Кот падраў яму рукаў, што ён быў зьбіты шаблямі і страціў прытомнасьць, а калі зноў дайшоў да прытомнасьці, дык быў увесь мокры і закуты ў кайданы,—камэндант Ляндвароўскага пастэрунку ўдарыў яго кулаком у твар. Пасьля напісаньня пратаколу, Струсэвіча нанава закавалі ў кайданы.

Таксама пры пісаньні пратаколу ў два дні пазьней той-жа камэндант тры разы ўдарыў у твар рабочага Баркоўскага Юзафа».

У дзяржаве былога калісьці сацыялістага пана Пілсудзкага гэта звычайная рэч, якая яго ні крышку не клапоціць і не саромінь. Ён непакоіцца толькі аб «бедных» міністрах, якія „працуюць“ так шмат, а атрымліваюць такія „дурацка-малыя грошы“.

М.

Рацыяналізацыя апарату Лесбелу

Менск ці Барысаў?

ДЗЕ БЫЦЬ ЦЭНТРУ АБ'ЯДНАНАГА АДДЗЯЛЕНЬНЯ

БАРЫСАЎСКАЯ „АРЫЕНТАЦЫЯ“ НЯ ВЫТРЫМЛІВАЕ КРЫТЫКІ

(У парадку абгаварэньня)

Супроць мясцовага патрыятызму

Барысаў дарэмна прэтэндуе на годнасьць цэнтру

Нарада працаўнікоў Лесбелу, вывучыўшы пытаньне аб аб'яднаньні Барысаўскага і Менскага аддзяленьняў, большасьцю галасоў выказалася за Менск. Адміністрацыя Барысаўскага аддзяленьня ўпарта абараняе свой пункт погляду, выходзячы выключна з пачуцьцяў «патрыятызму». Доказы яе ня грунтоўны і ня сур'ёзны. Барысаў—цэнтр аддзяленьня з 10 лясьніцтваў—ні ў якім разе ня можа быць цэнтрам 27 лясьніцтваў, раскінутых па тэрыторыі Менскай акругі.

Для гібкага і правільнага абслугоўваньня лесазагатовак на мясцох існуюць вучастковыя канторы з штатам лясных працаўнікоў, якія і ажыцьцяўляюць сувязь з сялянствам. Штат Барысаўскага аддзяленьня складаецца выключна з рахункова-канторскага пэрсаналу, які па родзе работы не сутыкаецца з сялянамі. Такім чынам аргумант аб сувязі барысаўцаў з масамі ня вытрымлівае крытыкі.

Аб'яднанаму аддзяленьню неабходна штодзенная жывая сувязь з акруговымі партыйнымі, савецкімі і прафэсыянальнымі арганізацыямі.

Знаходжаньне цэнтру ў Барысаве выклікае вялікую папяровую перапіску і частыя камандыроўкі з Барысава ў Менск.

Трэба ўлічыць і тое, што Менскае аддзяленьне без затрат робіць самастойны продаж лесаматар'ялаў на суму да 2-х міл. рублёў, яно прадае таксама значную частку няходкіх матар'ялаў, якія прысылаюцца іншымі аддзяленьнямі.

Перавод аддзяленьня ў Барысаў бязумоўна выклікае неабходнасьць стварэньня ў Менску дапаможнай канторы для сувязі з акруговымі ўстановамі і банкамі.

Нарэшце, трэба адзначыць, што і рабочыя г. Барысава выказаліся супроць «мясцовага патрыятызму» барысаўскіх адміністратараў.

Працаўнікі лесазагатовак.

Усе даныя за Менск

Думка рабкора заводу „Дрэваапрацоўшчык“

У сувязі са скарачэньнем ліку аддзяленьняў Лесбелу, перад трэстам паўстала пытаньне аб злучэньні 2-х аддзяленьняў у адно.

Спэцыфічныя ўмовы працы Менскага аддзяленьня яскрава гавораць аб неабходнасьці ліквідацыі Барысаўскай канторы.

Штодзенная жывая сувязь з праўленьнем трэсту і савецкімі арганізацыямі дае магчымасьць палепшыць работу.

Знаходжаньне канторы аддзяленьня ў Менску адкрывае шлях для далейшай рэканструкцыі і рацыяналізацыі апарату—злучэньня аддзяленьня з апаратам трэсту.

Камэрцыйная дзейнасьць аддзяленьня палягчаецца тым, што цэнтр яго будзе знаходзіцца ў вялікім горадзе з шырокім рынкам збыту.

Акрамя таго сплаў экспарту па Нёмане патрабуе кіраўніцтва з больш блізкага да мяжы гораду, такім зьяўляецца Менск.

Усе размовы Барысаўскіх «патрыётаў» ня вытрымліваюць крытыкі. Тэхнічны пэрсанал канторы ня мае непасрэднай сувязі з сялянствам. Для гэтай мэты ёсьць так званыя прарабы. Так што адпадае галоўны аргумант—аб страце сувязі з масамі пры ліквідацыі Барысаўскай канторы.

Загатоўкі Менскай канторы вызначаюцца ў суме 4.200 тысяч руб., а не $1^{1}/_{2}$—2 мільёны, як хацелася-б барысаўцам.

Для кіраўніцтва лесазагатоўкамі і сталай сувязі з вучасткамі выдзяляецца спэцыяльны інструктарскі апарат.

Наогул, адзіны мэтазгодны мэтад—ліквідацыя Барысаўскага аддзяленьня.

С. Елін.

Не патрэбна нам дутая рацыяналізацыя

Пытаньні аб аб'яднаньні Барысаўскага і Менскага аддзяленьняў Лесбелу хвалюе ў сучасны момант працаўнікоў дрэваапрацоўчай прамысловасьці. Зразумела, чаму. Аб'яднаньне дасьць скарачэньне выдаткаў на 30—35 тысяч руб. у год. Лічбы—немалыя.

Ня прыходзіцца пярэчыць супроць мэтазгоднасьці аб'яднаньня. Спрэчка ідзе толькі аб цэнтры аддзяленьня. Большасьць стаіць за Менск. Прыхільнікі барысаўскай «арыентацыі» вельмі баяцца страты сувязі з масамі з-за пераводу аддзяленьня («Зьвязда» № 151—«Мы—супроць ліквідацыі»).

Я лічу мітам усе гутаркі аб сувязі, яны не адпавядаюць сапраўднасьці. Канторы аддзяленьняў нідзе ня маюць непасрэднае сувязі з сялянствам, нават з рабочымі. Наймаюць рабочых, сочаць за іх працай, робяць разрахункі толькі загадчыкі вучасткаў—так званыя прарабы. Канторы-ж толькі правяраюць справаздачы і запісваюць іх у кнігі.

Перавод канторы аддзяленьня ў Менск дае шмат карысьці. Тут і сувязь з урадовымі ўстановамі, жывая сувязь з праўленьнем трэсту, блізкасьць ракі Нёмну—асяродку экспартных апэрацый і г. д.

М. Ш—р.

Не забывайцеся аб Бярэзіне

Я зусім згодзен з тымі таварышамі, хто бараніў правы Барысаўскага аддзяленьня на самастойнае існаваньне.

Ня трэба забываць, што рака Бярэзіна—гэта асноўная водная магістраль БССР. Яна дае магчымасьць сплаўляць усе лясныя матар'ялы, якія прыбываюць з шматлікіх рэчак — прытокаў Бярэзіны.

Акрамя таго Барысаўскі раён самы багаты ў адносінах лясных масываў, і большасьць лесараспрацовак знаходзіцца ў раёне.

З ЛІСТОЎ РАБОЧЫХ

Куды сьпяшацца?

Пры заключэньні калдагавору на фабрыцы „Прафінтэрн“ (Нова-Бары-

Перавозку грузаў можна даручыць загадчыку складаў.

Ліквідацыя лішняй пасады загадчыка гаспадаркі дасьць эканоміі 1.000 р.

Па ўхабах кватэрнага будаўніцтва

(НА АГУЛЬНА-ГАРАДЗКОЙ КАНФЭРЭНЦЫІ КВАТЭРНАЕ КААПЭРАЦЫІ)

Здагадлівыя правінцыяльныя цырульнікі, ня хочучы пакрыўдзіць кліентаў, але і не разьлічваючы асабліва на іх акуратнасьць, вывешваюць скромную шыльду: «Кредит портит отношения». І ваўкі сытыя, і авечкі цэлыя. Пазбаўляешся ад няпрыемнай місіі адмаўляць кліенту і забясьпечваеш касу сталым прыцёкам сьвежых грошай.

Камунальны банк, па сваёй прыродзе, ня можа заручыцца гэткай «охранной граматой». А між тым, крэдыт канчаткова папсаваў узаемаадносіны банку і кватэрнай каапэрацыі. Жакты, захапіўшыся будаўніцтвам, забываюцца аб сваіх абавязках у адносінах да банку. А банк, раздаўшы крэдыт, цярпліва, але дарэмна чакае, пакуль жакт зьявіцца пакрываць частку доўгу.

За першы квартал гэтага году злосныя нядоімкі жактаў складаюць суму ў 100.000 руб. Кватэрна-будаўнічая каапэрацыя на працягу многіх гадоў ня плаціць сваёй запазычанасьці.

Расчараваўшыся ў сваёй кліентуры, камунальны банк узяў у гэтым годзе жорсткую лінію—злосныя неплацельшчыкі пазбаўлены крэдыту. У гэту катэгорыю трапіла 50 проц. усіх жактаў. Жакты ўзьнялі паніку: «Дазвольце, зрываеце рамонтную праграму, кватаранты воўкам завыюць».

На агульна-гарадзкой канфэрэнцыі кватэрнай каапэрацыі жакты далі генэральны бой камунальнаму банку:

— Дамы руйнуюцца, пракуратура прапануе выселіць кватарантаў, рамантаваць няма за што.

У жакце № 5 разьвальваецца пяціякватэрны дом, не хапае дробязі—3.000 рублёў, а банк іх не дае. У выніку гіне каштоўная маемасьць, паглыбляецца кватэрны крызіс. У жакце № 15 працякаюць столі, разламаліся падлогі, а рамонту зрабіць нельга.

Камунальны банк перайшоў у контр-атаку:

— Фінансавая дысцыпліна, таварышы, — няма чаго захапляцца капітальнымі рамонтамі і забывацца аб абавязках. Кватэрную плату вы затрачваеце на розныя патрэбы, а запазычанасьці ня ўносіце. Некаторыя з вас фарсанулі рамонтам бяз усякага вучоту фінансавых магчымасьцяй: пяць тысяч рублёў прыбыткаў, а рамонт на 18.000 р.; а потым селі ў галёшу.

Па адзежцы, працягвай ножкі...

Белжылсаюз апынуўся паміж Сцылай і Харыбдай. На яго напалі з абодвух бакоў. Ён разьмяркоўва-

ПА САВЕЦКАЙ БЕЛАРУСІ

ПА ТЭЛЕГРАФУ, ТЭЛЕФОНУ І ПОШТАЙ АД НАШЫХ КАРЭСПАНДЭНТАЎ

ВЫЛУЧЭНЦЫ Ў МАЗЫРШЧЫНЕ

МАЗЫР. (Уласны кар.). Акругком КП(б)Б нядаўна заслухаў даклад фракцыі Акрвыканкому аб праробленай працы сярод вылучэнцаў-сялян у саветах.

Усяго вылучэнцаў, працуючых на платных работах у Мазыршчыне, 15, з іх адзін селянін на пасадзе намесьніка старшыні АВК, адзін рабочы на пасадзе малодшага інспэктара працы, 10 сялян у якасьці загадчыкаў райземчастак і 3 старшынямі раённых камітэтаў узаемадапамогі. У гэты лік уваходзіць 5 чалавек, якія паўторна абраны ў часы апошняй перавыбарчай кампаніі, што падкрэсьлівае замацаваньне апраўдаўшых сябе на працы вылучэнцаў (сюды не ўваходзіць тая частка вылучэнцаў, якая была перакінута на другія адказныя работы: у ЦВК, каапэрацыю і г. д.).

Трэба адзначыць, што вылучэнцы, за выключэньнем 2-х, сябе на працы апраўдалі, вырасьлі на гэтай працы і праяўляюць вялікую актыўнасьць і зацікаўленасьць да даручанай ім работы. Вылучэнцы трымаюць сталую сувязь з насельніцтвам шляхам частых выездаў у вёску, удзелу на сходах рабочых, сялян. Не парываецца таксама і сувязь вылучэнцаў-сялян з сваімі гаспадаркамі.

На нарадзе вылучэнцаў пры АВК абгаворвалася пытаньне аб становішчы і задачах работы вылучэнцаў. Удзельнікі нарады падкрэсьлілі неабходнасьць падняцьця іх культурнага ўзроўню і іх кваліфікацыі. У мінулым годзе некаторыя з вылучэнцаў-сялян былі прапушчаны праз курсы (6-тыднёвыя), якія былі ўтвораны для старшынь і сакратароў сельсаветаў. У гэтым-жа годзе такіх курсаў ня было. Вылучэнцы самі падкрэсьлівалі невыстарчальнасьць агульнай граматнасьці. Гэта, гаварылі яны, адмоўна адбіваецца на іх працы.

Адносіны да вылучэнцаў з боку пераважнай часткі кіраўнікоў добрыя і ўважлівыя. Ёсьць выпадкі і няўмелага скарыстоўваньня вылучэнцаў на працы.

Б. Шпітальнік.

Бяда з-за вусоў начміла

РЭКОРД ГЛУПСТВА

КРУПКІ. (Уласны кар.). Начальнік раймілiцыі Троцкі пабіў рэкорд глупства.

ПРЫГАВАР ПА СПРАВЕ РАСТРАТЧЫКАЎ 8 ШЛЯХАВА-БУДАЎНІЧАГА ВУЧАСТКУ

ПОЛАЦАК. (Уласны кар.). У № 149 газ. «Зьвязда» паведамлялася аб буйной растраце дзяржаўных грошай начальнікам 8 шляхава-будаўнічага вучастку і яго прыяцелямі: памочнікам, бухгальтарамі і інш. Факты пацьвердзіліся. Па гэтай справе было выклікана 73 сьведкі. Працэс працягнуўся 9 дзён.

Полацкі акруговы суд злачынцу **Пірагова** — былога начальніка—прыгаварыў за растрату 14.132 р. да пазбаўленьня волі на 10 год з суровым адмежаваньнем і праў на 5 год. Апрача таго пазбавіць яго ордэну Чырвонага сьцягу і ордэну Працоўнага сьцягу;

Круглікава—за растрату 2.708р. 71 к.—да пазбаўленьня волі з суровым адмежаваньнем на 5 год і праў на 3 гады;

Васілевіча—да пазбаўленьня волі з суровым адмежаваньнем на 3 гады і праў на год;

Грыгаровіча, Тамашэвіча і Казлоўскага—да пазбаўленьня волі з суровым адмежаваньнем на два гады кожнага;

Бурава і Карманава—на адзін год кожнага з пазбаўленьнем волі з суровым адмежаваньнем.

Зьезд калгасаў Віцебшчыны

ВІЦЕБСК. (Уласны кар.). Закончыўся першы акруговы зьезд калгасаў Віцебшчыны. Зьезд заслухаў даклады цэнтральнай і акруговай сэкцый калгасаў, плян работы акруговай сэкцыі калгасаў і вытворчы плян на 1928-29 г.

Дакладчыкі паказалі на дасягненьні калгасаў: пашырэньне інтэнсыўнага паляводзтва, павялічэньне пасеўнай плошчы наогул. Недахваты—мала ўвагі аддаецца ўтварэньню буйных калектываў, у выніку чаго на мясцох утвараюцца нежыцьцёвыя маленькія калгасы. Недастаткова ўважліва праводзілася таксама крэдытаваньне, дзякуючы адсутнасьці зацікаўленасьці ў некаторых працаўнікоў на мясцох.

Што датычыць пляну акруговай сэкцыі калгасаў і вытворчага пляну на 1928-29 г., то ў ім прадугледжваецца асноўнай задачай павышэньне ўраджайнасьці мінімум на 4 проц., шляхам павышэньня тэхнікі апрацоўкі зямлі, прыстасаваньня машын, ачысткі насеньня і г. д. У мэтах падняцьця прадукцыйнасьці калгасаў прадугледжваецца таксама пераход на сыстэму аплаты па затрачанай працы. Будзе таксама праведзена праца па аб'яднаньні маемасьці ў тых калгасах, дзе гэта яшчэ не праведзена. Па дакладах выказалася вельмі шмат дэлегатаў ад усіх нацыянальных груп—ад цыганскага, латыскага, яўрэйскага калгасаў. Кожны з выступаўшых адзначаў тыя перашкоды, якія стаяць па шляху да павышэньня прадукцыйнасьці калгасаў, на шляху да паляпшэньня калгаскай справы.

— Мала машын. Прысылаюцца машыны, а часткі да іх не падыходзяць.

— Няма падрыхтаваных арганізатараў для калгаскай працы.

— Слабое землеўпарадкаваньне ў калгасах.

Вось тыя недахваты, якія адчуваліся на мясцох калгасамі.

Але вось і іншыя словы.

— Нас, цыганоў, лічылі гультаямі, канакрадамі,—сказаў дэлегат ад цыганскай арцелі Васілеўскі, а вось паглядзеце, як мы працуем на зямлі, калі ў нас зьявілася магчымасьць працаваць.

На ламанай расійскай мове гаворыць дэлегат ад кітайскай арцелі Чан Ван-фу. Ён адзначае пад'ём нашай сельскай гаспадаркі. Ён кажа, што трэба ня толькі гаварыць аб сваіх недахватах, але і сваімі сіламі іх папраўляць.

Паказвалі таксама на недахваты і ў працы саміх калгасаў. Напрыклад, на мясцох ня зусім разьбіраюцца ў сельска-гаспадарчых машынах, слаба вядзецца культурная праца і г. д.

Б—ч.

Абвалам рыштаваньняў прыціснута 6 чалавек

ГОМЕЛЬ. (Уласны кар.). 11 ліпеня на будаўнічых работах першага дзяржмлыну здарыўся няшчасны выпадак. Дрэнна ўстаноўленыя рыштаваньні ад цяжару абваліліся і прыціснулі 5 рабочых і тэхніка. Трое рабочых атрымалі цяжкое калецтва.

Па гэтай справе вядзецца тэрміновае расьсьледваньне.

С.-г. выстаўка ў Рагачэве

РАГАЧЭЎ. (Ад нашага селькора). 8 ліпеня ў Рагачэве адбылася раённая выстаўка птушніцтва, жывёлагадоўлі, малочнай гаспадаркі і інш. Выстаўку на-

Вучот аб'ектаў абкладаньня

ПЛЕШЧАНІЦЫ, 9. (Уласны кар.). Улічана 75 вёсак. Выяўлена пахаці больш, чым летась, на 11,89 проц., сенажаці—6, 84 проц., буйной рагатай жывёлы—10,11 проц., коняй—9,9 проц., сьвіней 27 проц., неземляробчых заробткаў — 4,04 проц.

УЗДА, 9. (Уласны кар.). Выяўлена аб'ектаў абкладаньня ў параўнаньні з мінулым годам: па пахаці—6,1 проц., па сенажаці—13,2 пр., буйной рагатай жывёлы—11,4проц., коняй—8,1 проц., сьвіней—32,2пр., неземляробчых заробткаў—61,4пр. Аштрафавана 118 сялян на суму 1.834 руб.

Куды сьпяшацца?

Пры заключэньні калдагавору на фабрыцы „Прафінтэрн“ (Нова-Барысаў) было пастаноўлена перагледзець нормы выпрацоўкі і зьдзельныя расцэнкі.

Перагляд павінен быў быць зроблен у красавіку. Прайшоў май, чэрвень, а пытаньня ня вырашылі.

Старшыня ЦП пабываў на фабрыцы, прыяжджалі працаўнікі трэсту, вылічвалі, запісвалі, рабілі якіясьці доўгія разрахункі, але толку няма.

А пакуль што рабочыя працуюць па старых няправільных нормах і расцэнках. Адной групе сартоўшчыц браку расцэнкі нават зьніжаны на 60 проц.

Нехта сьпіць, а работніцы цярпяць.

Вурстэр.

Пакуль сонца ўзыдзе..

Даўно ўжо настаў летні сэзон, а мы чакаем, пакуль загадчык друкарні *спраўдому пачне адпускную кампанію.*

Пытаньне аб водпусках не абгаворвалася ні мясцкомам, ні адміністрацыяй.

Пакуль што пайшлі ў водпуск толькі два чалавекі, а ўсяго нас—14. Загадчык кажа, што ён, моў, мае права працягнуць водпускную кампанію да 1-га студзеня. Вось вам і летні адпачынак!

К.

Клясычны адказ

ЦП саюзу камунальнікаў *наняло падсодчыка Раецкага, які на працягу 8 дзён прывозіў пясок у летні сад саюзу.*

Трэба было атрымаць грошы за работу. Некалькі дзён ён хадзіў у саюз і ніяк ня мог разьлічыцца.

У саюзе заявілі, што «сакратар адпачывае па курорце і трэба чакаць, пакуль ён прыедзе». Як вам падабаецца гэты адказ?

В.

У чарзе ад раніцы да ночы

Пядаўна завод імя Домбаля *спыніўся на рамонт на паўтара месяцы. 4-га ліпеня пачалі разьлічвацца з рабочымі. Але чамусьці зьмянілі мэтад раздачы зарплаты.*

Раней выдавалі грошы па цэхах, і кожны рабочы прыходзіў у пэўны час і атрымліваў грошы. А цяпер заводакіраўніцтва трымала рабочых пад дажджом каля вакна касы ад раніцы да ночы.

Ш.

Што робіць заг. гаспадаркаю?

Вы ня ведаеце, што робіць загадчык гаспадаркаю Беллarка? *Я таксама ня ведаю. Зрабіць дробныя рамонты па крамах, а таксама закупіць дробязі зможа загадчык крамы, або яго намесьнік.*

Перавозку грузу можна даручыць загадчыку складоў.

Ліквідацыя лішняй пасады загадчыка гаспадаркі дасьць эканоміі 1.000 р. у год. А гэтыя сродкі можна скарыстаць на больш карысныя патрэбы.

А.

Вось гэта добры пачын!

З 15-га чэрвеня Менская акрстрахкаса пачала выплату дапамогі па часовай непрацаздольнасьці непасрэдна на заводзе. (Дражджавы завод „Чырвоная Зара“).

Упоўнаважаны страхкасы два разы ў тыдзень забірае бальнічныя лісткі, а адзін раз у тыдзень у часе абедзенага перапынку выдае належныя грошы. Рабочыя вельмі здаволены гэтым парадкам.

Свой.

Ці нельга зьнізіць тон?

У краму № 42 пры дражджавым заводзе „Пралетары“ *МЦРК прысылае белы пшанічны хлеб значна пазьней, чым аржаны.*

Такім чынам ствараецца падвойная чарга. Тым рабочым, якія адчуваюць патрэбу ў пшанічным хлебе, прыходзіцца чакаць дарэмна некалькі гадзін.

Наш упоўнаважаны ЦРК прасіў загадчыка хлебазаводу прысылаць адначасова аржаны і пшанічны хлеб. Загадчык даў цёплы адказ: «хочам, прышлем—хочам, не».

Гэткі адказ нельга назваць інакш, як бюракратычным.

Пакроўскі.

Цэны скачуць

Скажэце, людзі добрыя, чаму гэта ў Менскай цэнтральнай аптэцы за адзін парашок пірамідону плацяць 3 кап., за бутэльку сэкараўскай вадкасьці—1 руб. 85 кап., а ў Мазыры *за пірамідон плацяць 5 кап., а за бутэльку—2 руб. 50 кап.*

Цікава, што загадчык Мазырскай аптэкі кажа, што ў іх цэны, бязумоўна, па прэйскуранце.

А. Г.

Непатрэбная пабудова

Узяўся заўком заводу „Камінтэрн“ *у Нова-Барысаве будаваць новы „чырвоны куток“. Гэта мерапрыемства будзе каштаваць каля 10.000 рублёў. Чырвоны куток усёроўна не здаволіць рабочых, бо большасьць іх жыве далёка ад заводу, а куток будуецца пры заводзе.*

Акрамя таго стаіць пытаньне аб аб'яднаньні культпрацы на заводзе з культпрацай аддзяленьня Лесбелу, а ў апошнім ёсьць добра абсталяваны куток.

Апрача таго, у сувязі з пабудовай клюбу для заводу „Домбаля“ і фабрыкі „Чырвоная Бярэзіна“, вызваляцца памяшканьні рабочага клюбу і тэатру, якія змогуць абслугоўваць рабочых нашай фабрыкі.

А. Каган.

самы багаты ў адносінах лясных масываў, і большасьць лесараспрацовак знаходзіцца ў раёне.

Ліквідацыя аддзяленьня — гэта азначае адрыў кіраўніцтва ад яго сырцовай і воднай базы.

Памойму, важнейшае пытаньне дня—гэта не перавод аддзяленьня ў Менск, які ня дасьць карысьці, а карэнная рэарганізацыя ўсяго апарату Лесбелу. Трэба даць нізавым органам трэсту найбольшую самастойнасьць і дэцэнтралізаваць кіраўніцтва.

Н. Шыпунін.

АД РЭДАКЦЫІ. Зьмяшчаючы рад артыкулаў аб рацыяналізацыі апарату Лесбелу, мы лічым абгаварэньне пытаньня аб злучэньні Барысаўскага і Менскага аддзяленьняў окончаным. Большасьць рабочых і працаўнікоў трэсту выказалася за ліквідацыю Барысаўскага аддзяленьня. Матывоўка іх, па думцы рэдакцыі, заслугоўвае найбольшай увагі. Прыхільнікі-ж Барысава абараняюць чыста „мясцовыя“ інтарэсы, шкодныя для ўсёй справы рацыяналізацыі.

Белжылсаюз апынуўся паміж Сцылай і Харыбдай. На яго напалі з абодвух бакоў. Ён разьмяркоўвае крэдыты, не дагаварыўшыся з банкам, ён не ахалоджвае бурных парываў некаторых жактаў, ён не патрабуе ад іх рашучых мер да павялічэньня ўласных сродкаў.

У выніку:

Накладныя выдаткі зьніжаюцца слаба, паявыя ўзносы ня зьбіраюцца, як належыць. Ёсьць 70.000 р. запазычанасьці па кватэрнай плаце. Ні ў якім разе нельга лічыць здавальняючымі суадносіны паміж сваім і запазычаным капіталам: 1:10 і нават 1:13.

Дэлегаты скардзіліся і на якасьць будаўніцтва. Трэба біць трывогу аб гэтым. Якасьць матар'ялаў нікуды ня варта. Тэхнічны нагляд Белжылсаюзу ня мае прывычкі канчаць пабудову, як належала-б.

Пара ўжо ўдзяліць гэтаму пытаньню належную ўвагу.

Аўг. Бутомаў

КРУПКІ. (Уласны кар.). Начальнік райміліцыі Троцкі пабіў рэкорд глупства.

Аднойчы вечарам у мястэчку дэманстравалася кіно-карціна, у якой паказваліся жандары з вялікімі вусамі. На няшчасьце ў Троцкага такія-ж вялікія вусы. Варочаючыся разам з Троцкім і сваёй таварышкай дадому, настаўніца Кавяноўдава сказала ціха сваёй таварышцы: «вусы ў Троцкага такія-ж, як у жандара, што паказваўся ў кіно».

Начальнік гэта пачуў. Назаўтра старэйшы міліцыянэр выклікаў у міліцыю настаўніцу, зрабіў допыт і прачытаў ёй арт. КК, згодна якога ёй пагражае 6 мес. зьняволеньня. Справу начміл накіраваў сьледчаму для складаньня абвінаваўчага заключэньня. На ўгаворваньні сьледчага супыніць судовую справу, бо за абразу вусаў судзіць нельга, начальнік не згадзіўся. Справа была, ўрэшце, спынена па прапанове сакратара райкому КП(б)Б.

Гэткімі глупствамі займаецца Троцкі ў той час, як сялянскія выканаўчыя лісты доўгі час ляжаць у міліцыі бяз руху, што прымушае сялян дарэмна абіваць парогі ўстановы начміла.

8 ліпеня ў Рагачаве адбылася раённая выстаўка птушніцтва, жывёлагадоўлі, малочнай гаспадаркі і інш. Выстаўку наведала звыш 1.000 чал. 45 сялян прадставілі свае экспанаты. У выстаўцы прымалі таксама ўдзел калектывы, арцелі, таварыствы і чырвонаармейскія часьці.

Пасьля выстаўкі былі разданы прызы. Выстаўка прайшла з вялікім посьпехам.

Вялікі пажар

ВОРША. (Уласны кар.). У в. Кішчыцах, Дрыбінскага раёну, здарыўся вялікі пажар. Згарэў 21 двор, страты дасягаюць 5.571 руб.

Выстаўка жывёлагадоўлі

ВІЦЕБСК. (Уласны кар.). У бліжэйшы час у Віцебску склікаецца акруговы зьезд малочна-жывёлагадоўчых гаспадарак. Да часу адкрыцьця зьезду будуць арганізаваны тры раённыя і дзьве гарадзкія выстаўкі жывёлагадоўлі. Будзе праводзіцца конкурс на лепшую дойную карову. Намячаецца таксама правесьці іспыты сялянскіх рысакоў коняй.

30 новых калгасаў

ВОРША. (Уласны кар.). У летні час па акрузе будзе арганізавана 30 калгасаў.

Праца па арганізацыі калгасаў пачалася.

Дзіцячая пляцоўка на Асінстроі

ВОРША. (Уласны кар.). У Выдрыцы прыступлена да пабудовы дзіцячай пляцоўкі для дзяцей рабочых і служачых.

аштрафавана 113 сялян на суму 1.834 руб.

Няправільна скарыстоўваюць аграномаў

МАЗЫР. (Уласны кар.). Да пачатку пасеўнай кампаніі было дана раённым аграномам заданьне правесьці на шматпольле 90 земляўпарадкаваных пунктаў на агульнай плошчы ў 17.989 гэктараў. Праведзена-ж усяго за вясновы пэрыяд 17 пунктаў на плошчы 2921,36 гэктараў. Прычынай гэтага зьяўляецца тое, што агранэрсанал скарыстоўваўся ў некаторых раёнах ня зусім правільна. Ёсьць цэлы рад выпадкаў, калі аграномам давалі выконваць розную тэхнічную працу. Трэба даць магчымасьць аграномам працаваць у сваёй галіне.

1.286 чалавек прапушчана праз с.-г. курсы

ГОМЕЛЬ. Сёлета акрземаддзел правёў сельска-гаспадарчыя курсы ў 34 пунктах акругі: у 29 пунктах—кароткатэрміновыя і ў 5—доўгатэрміновыя. Праз курсы прапушчана 1.286 чалавек.

Арганізацыя 107 с.-г. каапэратываў

ГОМЕЛЬ. (Уласны кар.). Акрземаддзел разгарнуў працу па арганізацыі новых сельска-гаспадарчых каапэратываў. Да 1 кастрычніка намечана арганізаваць у акрузе 107 розных сельска-гаспадарчых аб'яднаньняў.

ШТО ПАКАЗАЛА АБСЬЛЕДВАНЬНЕ ГАЗЭТ

НК РСІ канчае працу па абсьледваньні рэдакцый менскіх газэт. Як адно з галоўных пытаньняў, распаўсюджваньне пэрыядычных выданьняў было вылучана асобным пытаньнем. Матар'ялы абсьледваньня справы экспэдыраваньня газэт далі магчымасьць высьветліць рад недахопаў, недарэчнасьцяй і паралелізму ў галіне гэтай справы.

ПАРАЛЕЛЬНЫЯ АПАРАТЫ—ЛІШНІЯ ЗЬВЕНЬНІ АД ВЫДАВЕЦТВА ДА ЧЫТАЧА

У горадзе Менску па распаўсюджаньні пэрыядычных выданьняў існуюць: Беларускае аддзяленьне выдавецтваў «Известия» і «Правда» рэдакцыя «Зьвязды». канторы іншых выдавецтваў і Менская паштова-тэлеграфная кантора. Беларускае аддзяленьне «Известий» мае манапольнае права распаўсюджаньня цэнтральных газэт, праводзіць калектыўную падпіску, а пошта і іншыя выдавецтвы праводзяць толькі індывідуальную падпіску і «самацёк». Індывідуальная вярбоўка мае падставу—цяжкасьці працы, а калектыўная-прыбытковасьць. Аддзяленьне «Известия» мае свае філіялы ў Віцебску і Гомелі (разам з Менскім апарат складаецца з 42 адзінак). У іншых гарадох з гэтай справай спраўляецца паштовы апарат.

Паміж канторамі існуе хваравітая канкурэнцыя, якая толькі адбіваецца на чытачы і, апрача таго, немэтазгодна трацяцца грошы на ўтрыманьне апарату. Таксама апрацоўка заказаў каштуе больш грошай. Прыклад—з Гомелю, Магілеву, Віцебску сьпісы на падпісчыкаў пасылаюцца ў Менск, іх тут апрацоўваюць (перанос на карашкі) і выконваюць заказ, а разноска выконваецца праз пошту.

ХАЦЕЛІ КІНУЦЬ ЧЫТАЧА БЕЗ ГАЗЭТЫ

У Магілеве паміж агентамі аддзял. «Известий» і поштай былі спрэчкі—пошта параілася выкінуць іх карткі. —«Вы, бачыце, 1% атрымліваеце, нашу падпіску захапляеце, а мы разносім. Праводзьце самі ўсю працу. Але потым схамянуліся, што «пры чым тут чытач?».

ГАЗЭТА ДАСТАЎЛЯЕЦЦА ЧЫТАЧУ НЕСВАЯЧАСОВА.

Пошта мае свае вучасткі і разносіць праз сваіх газэтаносцаў газэты па горадзе. Кантора «Зьвязды» мае таксама свае вучасткі. Пошта мае газэтаносцаў, «Зьвязда»—24. Як тыя, так і другія іншы раз маюць перагрузку. Вучасткі вялікія, і газэта дастаўляецца (бязумоўна, ня ўсім чытачом) каля 3—4 гадзіны дня. У такіх раёнах падпіска падае. Гэткі-ж малюнак і па гор. Гомелі. Тут ня прыходзіцца даводзіць немэтазгоднасьць існаваньня паралельных вучасткаў, бо кожнаму відавочна, што лепш мець больш вучасткаў і атрымліваць сваячасова газэту не пазьней 12—1 г. дня.

ШТО-Ж БУДЗЕ РАБІЦЬ ГАЗЭТАНОСЕЦ У АСТАТНІ ЧАС?

Пытаньне ставіцца верна. Ён будзе зьбіраць падпіску на пэрыядычныя выданьні па сваім маленькім раёне, які ён будзе добра ведаць і яго падпісчыкі таксама. Калі газэтаносец будзе добра ведаць свой раён, дык ён яшчэ хутчэй даставіць газэту, бо ня прыдзецца марнаваць часу па невядомых завулках.

ГАРСАВЕТ НЕ КЛАПОЦІЦЦА АБ ХУТКАЙ ДАСТАЎЦЫ ГАЗЭТ.

Адсутнасьць па дамох адпаведных таблiц, нямых даведак, наяўнасьць аднайменных вуліц, асабліва бязыменных завулкаў, адпаведнай нумарацыі дамоў і кватэр (дарэчы сказаць—і сабак без намордвікаў і не на прывязі) і г. д.—усё гэта перашкаджае хуткасьці дастаўкі газэт. Новы газэтаносец зьвярнуў у рэдакцыю 65 газэт «Рабочий».

Адсутнасьць скрыняў і прарэзаў у дзьвярах з надпісам «для газэт і лістоў» затрымлівае працу газэтаносцы.

ГАЗЭТЫ ВЫХОДЗЯЦЬ СА СПАЗЬНЕНЬНЕМ.

Як агульнае зьявішча, менскія газэты выходзяць са спазьненьнем. Ад гэтага як адпраўка па чыгунцы, так і сваячасовая дастаўка па горадзе затрымліваюцца, што прыводзіць да лішніх страт рэдакцый, якім прыходзіцца выплачваць за звышнормавую працу. Аб прычынах спазьненьня будзе ў наступны раз.

РОЗЬНІЧНЫ ПРОДАЖ ГАЗЭТ ПАСТАЎЛЕН ДРЭННА

На ст. Магілеў нельга атрымаць беларускай газэты, як і на нашых станцыях БССР, за малым выключэньнем. Здавальняюча пастаўлен продаж у розьніцы па гарадох: Менску. Гомелі, Віцебску, а ў іншых—кепска, асабліва ў адносінах менскіх газэт. Тлумачыцца гэта тым, што выдавецтвы мала зьвяртаюць увагі на гэта, слаба і са спазьненьнем забясьпечваюць газэтай дамы адпачынку і лягеры.

ГАЗЭТА, ГОРАД І ВЁСКА

Горад добра забясьпечан газэтай, а калі зьвярнуцца да вёскі, дык наогул газэта пранікае слаба. Галоўным агентам, распаўсюджвацелем газэтаносцам і лістаносцам на вёсцы зьяўляецца кальцавік, але апошні выкалачвае ў месяц 15-17 рублёў. Працы з імі па распаўсюджаньні пэрыядычных выданьняў ніхто не праводзіць. Каб ім даць частку процантаў ад падпіскі, дык газэта ў вёску пойдзе лепш. Ёсьць выпадкі, калі кальцавікі і добра прадаюць сялянскую газэту. Толькі пры адзінай экспэдыцыі можна скарыстаць гэту сілу, якая абслугоўвае жывою сувязьзю 75 проц. насельніцтва. Былі выпадкі, калі інструктары цэнтральных газэт (менскіх), будучы на раёне, на пошту не заходзілі ў той час, калі начальнікі паштовых аддзяленьняў добра ведаюць свой раён і маюць вучот ліку газэт і чытачоў. У мястэчку Уваравічах начальнік пошты на настаўніцкім сходзе даваў лічбы аб зьмяншэньні падпіскі і заклікаў настаўнікаў весьці працу па распаўсюджаньні пэрыядычных выданьняў. Сувязь выдавецтваў з паштамі кепская.

ПАСТАНОВА НК РСІ.

У асноўным пастановы НК РСІ па гэтым пытаньні зводзяцца да наступнага:

1) Аб'яднаньне экспэдыцый, якое павінна прайсьці арганізавана, каб не адбілася на чытачы і тыражы.

2) Узмацненьне паштовага апарату кваліфікаванымі працаўнікамі па газэтнай справе.

3) Мець на чале экспэдыцыі практычнага па газэтнай справе працаўніка.

4) Падняць кваліфікацыю па распаўсюджаньні пэрыядычных выданьняў сярод газэтаносцаў.

5) Аб'яднаць разноску выключна пры паштовай экспэдыцыі.

6) Разьбіць гарады на меншыя вучасткі.

7) Загадчык экспэдыцыі павінен мець цесную сувязь з рэдакцыямі, а таксама з праўленьнямі чыгунак у мэтах ажыцьцяўленьня дастаўкі пэрыяд выданьняў без усялякіх перабояў.

8) У зьвязку з тым, што аб'яднаньне экспэдыцый часткова залежыць ад цэнтральных выдавецтваў, паставіць гэта пытаньне ў НК РСІ СССР і інш.

А. Мікалаеў.

БІБЛІЯГРАФІЯ

КНІГІ ДА „ТЫДНЮ АБАРОНЫ“

Паветрана-хэмічная абарона тылу. Навучальнае кіраўніцтва для авіяхэматрадаў Асоавіяхіму і дапамога для грамадзянскіх работнікаў органаў паветрана-хэмічнай абароны. Выданьне Асоавіяхіму. Стар. 196 1928 г., у вокладцы, цана 1 р. 40 к.

Зборнік дае весткі па паветрана-хэмічнай абароне, якія павінны быць уцямлены асноўнымі кадрамі асоавіяхэматраду.

Д-р А. П. Савельлеў. Першая дапамога пацярпеўшым пры паветрана-хэмічным нападзе. 6-е дадатковае і пераапрацаванае выданьне Асоавіяхіму. Стар. 56, з малюнкамі, цана 15 кап.

Кніга з посьпехам і карысьцю можа быць скарыстана ў якасьці асноўнай першапачатковай дапамогі для заняткаў па аказаньні першай дапамогі пацярпеўшым ад атручаных рэчаў у гуртках і на курсах, якія ўтвараюць Асоавіяхім і Чырвоны Крыж.

Вайсковая работа летам. Дармовае выданьне Асоавіяхіму.

Кніга мае ўказаньні сэкцыі па вайсковай падрыхтоўцы працоўных аб тым, як весьці выхады ў поле і вайсковыя пагулянкі, масавыя гульні, спаборніцтвы, удзел у вайсковых манэўрах і г. д.

Б. Старыкоў. Як ваенізаваць спорт. Выданьне Асоавіяхіму. 1928 г., стар. 32, цана 10 кап.

Аўтарам у скарочанай форме разгледжаны амаль усе віды фізкультурных заняткаў і даны ўказаньні аб падрыхтоўцы фізкультурнікаў для патрэб Чырвонай арміі.

Гр. Штэрн. Начсклад запасу і Асоавіяхім. Выд. Асоавіяхіму. 1928 г., цана 10 кап. Начсклад запасу зьяўляецца адным з важнейшых зьвеньняў у справе падрыхтоўкі абароны СССР. У кніжцы папулярна гаворыцца аб ролі начскладу запасу ў будучай вайне і аб тым, якія існуюць шляхі і мэтады ўдасканаленьня начскладу запасу праз Асоавіяхім.

В. Зарзар. Асоавіяхім. 4-е пераапрацаванае выданьне. 1928 г. 126 стар., цана 35 кап.

Аўтар малюе стаячыя перад Асоавіяхімам задачы па падрыхтоўцы працоўных да абароны краіны і гаворыць аб дасягненьнях Асоавіяхіму ў галінах авіяцыйнага і хэмічнага будаўніцтва, паветранага і аэрасанна-глісэрнага спорту і г. д.

Дзяржаўнае Выдавецтва выпусьціла ў сьвет масавую бібліятэчку Асоавіяхіму пад агульнай назвай «Абарона СССР».

Бібліятэчка знаёміць з пытаньнямі міжнароднай палітыкі, задачамі абароны краіны, жыцьцём і вучобай Чырвонай арміі і дае элемэнтарныя весткі аб асобных ваенных пытаньнях.

У бібліятэчку ўваходзяць таксама, напрыклад, кніжкі: «Як нам рыхтавацца да будучай вайны, «Хір наш вораг», «Вывучай стрэльбу», Як пабудаваць танны цір», «Вучыся страляць метка» і інш.

Трэба таксама адзначыць выпушчаную Дзяржаўным Выдавецтвам сэрыю ваеннай літаратуры пад назвай **«На варце СССР».**

Уваходзячыя ў бібліятэчку кніжкі асьвятляюць у простым і зразумелым выкладаньні пытаньні ваеннае справы, што можна бачыць з наступных назваў кніжак: **«Ваеннае сьвята на сяле». «Дапамога мясцовага насельніцтва Чырвонай арміі ў баявой абстаноўцы». «Што такое манэўры і для чаго яны праводзяцца». «Пабудова ціру для стралковых гурткоў». «Як ваююць газамі». «Тэхніка на вайне». «Прагулка на лыжах» і інш. Кніжкі зусім даступны па цане— 8—10 кап.**

КУЛЬТУРНЫЯ НАВІНЫ

Студэнцкая краязнаўчая экспэдыцыя ў Полаччыну

Студэнцкае краязнаўчае бюро пры БДУ сумесна з бюро краязнаўства Інбелкульту арганізавала экспэдыцыю ў Полаччыну. У экспэдыцыі прымае ўдзел 25 студэнтаў і некалькі навуковых працаўнікоў пад агульным кіраўніцтвам праф. Пічэты. Экспэдыцыяй будзе абсьледвана эканамічнае, геаграфічнае і гістарычнае становішча Полаччыны. Полацкі акрвыканком адпусьціў на дапамогу работам экспэдыцыі 500 р. Экспэдыцыя прабудзе ў Полаччыне месяц.

Курсы для беларускіх настаўнікаў з РСФСР

У Менску адкрыты курсы для перападрыхтоўкі настаўнікаў беларускіх школ у РСФСР на 60 чалавек. На гэтыя курсы прыехалі настаўнікі з розных мясцовасьцяй РСФСР, дзе ёсьць беларускія школы: Смаленскай, Бранскай, Вялікалуцкай акругі і нават Сібіры. У падставу сваёй працы курсы ставяць грунтоўнае вывучэньне беларускае мовы і яе мэтодыкі. Усе заняткі вядуцца на беларускай мове за выключэньнем мэтодыкі матэматыкі, якую праводзіць вядомы ленінградзкі прафэсар Кампанейцаў.

Уборка ўраджаю на Беларусі

Узмоцнены попыт сялянства на складаныя машыны

ВМС НЯ ВЫКАНАЎ ДАГАВОРУ З БЕЛСЕЛЬСАЮЗАМ

Уборачная кампанія на Беларусі ў гэтым годзе пачнецца са спазьненьнем прыблізна на тры тыдні. Касавіцца зараз ідзе ва ўсіх мясцох. Уборка ўраджаю ў паўднёвых акругах пачнецца ў канцы ліпеня, а ў паўночных—у першай палове жніўня.

Як забясьпечана ўборка с.-г. машынамі? Лічбовыя даныя, якія мы маем, гавораць аб наступным:

У гэтым годзе мы заўважваем узмоцнены попыт на складаныя ўборачныя машыны (сенакасілкі, жняяркі, конныя граблі).

З загатоўленых Цэнтраземскладам 67 сенакасілак ужо рэалізавана каля 60. (У мінулым годзе было прадана толькі 40). Белсельсаюзам завезена акрсельсаюзам 45 сенакасілакі і іх не хапае (у мінулым годзе было прадана толькі тры штукі).

Жняярак Цэнтраземскладам было закуплена 375—ужо рэалізавана каля 300 штук (у мінулым годзе было рэалізавана толькі 200). Белсельсаюзам завезена па акрсельсаюзах, згодна іх цьвёрдых заявак, 110 жняярак, якія, як відаць, ужо ўсе рэалізаваны (мы тут маем павялічэньне супроць мінулага году ў два разы).

Цэнтраземскладу амаль што зусім не ўдалося закупіць конных грабель (2 штукі аддадзены саўгасам), а Белсельсаюзам завезена 16 конных грабель, але попыт на іх значна большы—ня хопіць прыблізна 230 штук.

Такое вялізарнае павялічэньне попыту на складаныя ўборачныя машыны тлумачыцца агульнай інтэнсыфікацыяй беларускай сельскай гаспадаркі і, у прыватнасьці, пашырэньнем калектывізацыі. З другога боку, ужываньне ў гэтым годзе шкалы крэдытаваньня дало магчымасьць і індывідуальным бядняцкім і серадняцкім гаспадаркам набыць у крэдыт гэтыя машыны.

Кос Цэнтраземскладам ужо прадана 65.000 штук, у тым ліку імпартных каля 15 проц. Белсельсаюзам прадана 75.000 кос (у тым ліку каля 25 проц. імпартных)—не хапае прыблізна 15-20 тысяч кос.

Неабходна адзначыць, што беларускае аддзяленьне ВМС ня выканала дагавору з Белсельсаюзам і замест дагавораных 100.000 кос адгрузіла толькі 50.000. ВМС абяцае „хутка" папоўніць недагруз—але сэзон на косы прайшоў, бо касавіца ўжо даўно ідзе.

Беларускае сялянства з даўных часоў прывыкла да замежных, аўстрыйскіх кос. У гэтым годзе, ня гледзячы на тое, што пераважная большасьць кос савецкай вытворчасьці, попыт на косы ня ўпаў, а па лініі с.-г. каапэрацыі значна павялічыўся. Тлумачыцца гэта тым, што якасьць нашых кос з кожным годам паляпшаецца і ўжо амаль што ня ўступае замежным.

Трэба адзначыць, што, хоць да пачатку сэзону апрацоўкі ўраджаю яшчэ далёка, сялянства ўжо праяўляе жвавы попыт на арфы, прывады, сячкарні і малатарні.

Л. Н.

Заг. камгасу Шчацько і заг. аддз. працы Тонкашкураў прыцягваюцца да крым. адказнасьці

Менская акруговая пракуратура расьсьледвала справу загадчыка Менскага камгасу тав. Шчацько і загадчыка аддзелам працы тав. Тонкашкурава, якія абвінавачваюцца ў нядбайных адносінах да сваёй працы.

Справа ў наступным выглядзе. Пры рэвізіі выдаткаў па грамадзкія работы па г. Менску за 1925-26 і 26-27 г.г. было выяўлена, што сродкі на фінансаваньне грамадзкіх работ не знаходзіліся цалкам у распараджэньні аддзелу працы, як гэтага патрабуе інструкцыя Наркампрацы БССР. Пры аддзеле працы праходзілі толькі сродкі, асыгнаваныя па дзяржаўным бюджэце. Сродкі-ж, якія асыгнаваны па мясцовым бюджэце, паступалі непасрэдна ў распараджэньне Менкамгасу і апошні скарыстоўваў іх

На пабудову спартыўнай пляцоўкі ў гарадзкім садзе было прадугледжана па каштарысам 8.000 руб. затрачана-ж 11.763 руб. Гэтыя лішнія затраты выклікаліся тым, што некаторыя работы рабіліся па некальткі раз.

Значная частка работ утваралася без усякіх праектаў, папярэдніх каштарысаў і плянаў, з прычыны чаго вытвараліся лішнія і непатрэбныя работы.

Аддзел працы зусім не наглядаў за парадкам правядзеньня грамадзкіх работ менкамгасам.

Вярхоўны суд БССР, які разглядзеў гэтую справу, пастанавіў прыцягнуць Шчацько і Тонкашкурава да крымінальнай адказнасьці па 2-й частцы 105 артыкулу крымінальнага кодэксу.

МЕНСК

Месцы на рабфак у Маскве

Наркамасьветы Беларусі атрымаў па раскладцы 6 месц на рабфак на пальмове ў Маскве. Месцы падзелены так: Бабруйскай акрузе—1, Менскай—3, Віцебскай—1 і Мазырскай—1.

Прыём грузаў у халадзільнік

Пачалася прыёмка грузаў на Менскі халадзільнік. Халадзільнік ужо можа ўмясьціць 10 вагонаў масла і 12 вагонаў яек. Усяго халадзільнік разьлічаны па 650 тон рознага грузу. Вядуцца ўзмоцненыя работы па скончэньні пабудовы халадзільніка, на якіх занята 160 рабочых у дзень.

Продаж гадзіньнікаў

МЦРК атрымаў партыю заграпічных гадзіньнікаў у колькасьці 148 штук. Гадзіньнікі будуць прадавацца на 50 проц. ніжэй рыначнай цаны (прыватнай) і будуць выдавацца выключна пайшчыкам.

Бяспрытульныя ў ВНУ

У бягучым годзе 20 былых бяспрытульных, якія скончылі сярэднія школы, пасылаюцца дзіцячай камісіяй у ВНУ і тэхнікумы.

Мітынг-пераклічка ЦРК

За час мітынгу-пераклічкі МЦРК каапэравана ў Менску 496 членаў прафсаюзаў і 238 жонак рабочых, вайсковых і г. д. Сабрана паёў за гэты час 8.900 руб.

Арганізацыя арцелі па вырабе каніфолі

Белсамапрамсаюз дазволіў арганізацыю ў Магілеве арцелі па вырабе каніфолі. Да гэтага часу каніфоль прывозілася выключна з-за граніцы.

Пленум ВСНГ

16 ліпеня адкрываецца чарговы пленум ВСНГ. Пленумам будуць разглядацца кантрольныя лічбы прамысловасьці на 28-29 год.

Беларускія пытаньні ў Маскве

Беларускае аддзяленьне Нэвэльскага пэдтэхнікуму

Вялікалуцкі акрвыканком зацьвердзіў пастанову акруговай пляновай камісіі аб адкрыцьці пры Нэвэльскім пэдагагічным тэхнікуме беларускага аддзяленьня. На першы курс разьлічваецца прыняць 30 чал. Аддзяленьне будзе абслугоўваць мясцовы раён.

Пастанова акрвыканкому перадана на зацьверджаньне акрвыканкому Ленінградзкай краіны.

На пабудове Унівэрсітэцкага гарадка

Наверсе—выгляд будаўніцтва на сёньняшні дзень,
Унізе—як выглядала гэтая-ж тэрыторыя пасьля адыходу белапалякаў у 1920 г.

СУД

Старым шляхам

У кастрычніку 1926 году камісія Чарэйскага РВК праводзіла праверку выкананьня кантракту. арандатарамі млыноў На чале гэтай камісіі стаяў сам старшыня РВК тав. Буякоў. Сярод арандатараў быў і Файвэль Задманаў Грынман. Адчуваючы за сабою некаторыя грахі, ён надта спалохаўся вынікаў досьледу.

„Як быць"?—думаў пра сабе Грынман і парашыў, што „трэба падмазаць, тады і паедзеш".

У такім-жа самым становішчы быў арандатар і другога млыну—Мэндаль Фэйгін. Думка аб хабары запала і ў галаву Фэйгіна. Аднолькавыя думкі прывялі да сувязі і хаўрусу паміж імі. Пачаў дзейнічаць Грынман.

Дачакаўшыся, пакуль большасьць працаўнікоў РВК разышлася з занядкаў, Грынман ўвайшоў у габінэт т. Буякова. Пасьля малаважнай гутаркі ён ціхенька палажыў перад т. Буяковым 150 руб. „за фатыгу".

Тое, што зрабілася далей, было зусім нечаканым для Грынмана: старшыня РВК так затупаў нагамі і закрычаў, што ў Грынмана затрасьліся паджылкі, а ў габінэт пазьбягаліся ўсе службоўцы. Тут і затрымалі Грынмана. Разам з ім прапанцыраваў у міліцыю і Фэйгін, які пагледаў «здалёк» за вынікамі спробы Грынмана.

Негігіенічны стан камунальнага дому

Колькі раз ужо на працягу некалькіх апошніх гадоў жыхары дому № 14 па Северным завулку просяць Камгас зьвярнуць увагу на стан іх дому і асабліва двара, але усе іх просьбы застаюцца „гласом вопиющего в пустыне". З кожным новым годам дом развальваецца, падлогі з дзіркамі, печы небясьпечна паліць, бо можа здарыцца пажар. У 2-ой кватэры, якая ўся з кухонькай складаецца з 6 кв. сажняў, жыве 8 душ, не хапае проста паветра, але Камгас на гэта не зварачае ўвагі. Яшчэ ў горшым стане знаходзіцца двор гэтага дому. Клязэт зусім разваліўся і не закрыт, ніколі не выбіраецца. Гэтымі днямі ўваліўся ў яго сабачка і ледзь не патануў. Па двары ходзяць малыя дзеці і жыхары кожную хвіліну дрыжаць, каб не патанула дзіця. Сьмецьцёвая яма таксама ніколі не выбіраецца, не гаворачы ўжо аб тым, што няма перад домам ніякага тратуару. Каму належыць, трэба зьвярнуць на гэта ўвагу і ўпарадкаваць гэты дом і двор.

Жыхар.

РАДЫЁ-ПЕРАДАЧА

14-га ліпеня —субота

7-00—7-25—Літаратура альманах, 7-25—8-05—Беларуская радыё-газэта з латыск. аддз., 8-05—8-30—Гутарка ЦК Камсамолу—удзел камсамолу ў тыдні абароны (Краўцэвіч), 8-30—8-40—Музычны 10-ці мін. перапынак, 8-40—9-10—Гутарка агранома, 9-10—11-00—Мастацкая перадача—тэмавы канцэрт.

15-га ліпеня—нядзеля

11-00—11-25—Антырэлігійная гутарка, 11-25—11-35—Сялянскі музыкальны ранішнік, 11-35—12-05—Піянэрскі ранішнік, 12-05—1-00—Дзіцячы канцэрт.

7-00—7-25—„Чырвоная Зьмена" па радыё з яўрэйск. аддз., 7-25—8-00—„Беларуская Вёска" з польск. аддз., 8-00—8-30—Радыё-аматар па радыё 8-30—9-30—Сялянскі канцэрт, 9-30—9-55—Міжнародны агляд, 9-55—11-00—Працяг сялянскага канцэрту.

16-га ліпеня—панядзелак

7-00—7-25—Аб замежных арміях, 7-25—8-05—Беларуская радыё-газэта з літоўск. аддз., 8-05—8-30—Каапэраваньне насельніцтва і збор паёў, 8-30—8-45—Музычны перапынак і перадача праграмы, 8-45—9-10—Гутарка вэтэрынара, 9-10—11-00—Мастацкая перадача.

СПОРТ

Футбол

Футбольны матч зборных каманд Барысаў—Менск скончыўся перамогай менскай каманды, з якой асабліва вызначыўся тав. Кобчын.

Вынік матчу 7:1 на карысьць Менску.

Полацкія фізкультурнікі на ўсебеларускую спартакіяду

13 ліпеня з Полацку выяжджае калектыў фізкультурнікаў у складзе да 40 чалавек для ўдзелу ва ўсебеларускай спартакіядзе. Калектыў складзен з лепшых фізкультурнікаў акругі. Полацкія фізкультурнікі на ўсебеларускай спартакіядзе прымуць удзел ва ўсіх відах праграмы сьвята.

Каманда складаецца з жанчын і мужчын, а таксама з грамадзкіх і вайсковых лепшых фізкультурнікаў...

ТЭАТР І КІНО

Падарожжа Бел. дзярж. вандроўнага тэатру па Полаччыне

Пасьля 17 пастановак у г. Полацку, Дзяржаўны Вандроўны Тэатр пад кіраўніцтвам Ул. Галубка накіраваўся ў далёка адлеглыя ваколіцы Полаччыны. Тая моладзь, якая бачыла спэктаклі тэатру ў Полацку. разьехаўшыся па хатах, дала вельмі добрую ацэнку пастановак гэтага тэатру сялянам, і вялікі аўтарытэт тэатру сярод працоўных гушчаў па Полаччыне яшчэ больш узрос. З дня на дзень чакалі сяляне прыезду тэатру. І досыць толькі вывесіць афішу, што заўтра грае трупа грамада сялян пачынае зьяжджацца з усіх наўкольных вёсак. І сьцежкамі-дарожкамі, і возерам на чаўнох набліжаюцца сяляне да будынку нардому. Бяднейшы бяз білету, багацейшы з білетам дапушчаюцца ў тэатр. Старэнькія дзяды і бабулі, сялянкі з дзецьмі на руках займаюць першыя рады. Тут ня было такое тэатральнае атмасфэры, як у горадзе, тут бабулька, дзед, яго сын, жонка з маленькімі дзецьмі на руках, сядзяць чакаюць, каб хутчэй паднялі заслону за якой нешта нейкае нязьведанае для іх. Распачынаецца спэктакль. Дзед квапна ўглядаецца сваімі памутнелымі вачмі на сцэну, напружна ловіць кожнае слова, дзіця і тое слухае, ціха прытуліўшыся да грудзей маткі.

Як ўсё прыгожа, зразумела—думкі селяніна перанесьлія кудысь далёка сьледам за гэтымі людзьмі, якія на падмостку. Хочацца iсьці сьледам за гэтым паромшчыкам, які ў п'есе «Ганка» так міла вабіць сялян да лепшай долі, да пабудовы новага жыцьця, больш сьветлага, больш радаснага, але думкі чароўныя адразу абрываюцца, п'есе канец. Ня вераць, ня хочуць выходзіць, клічуць Галубка, каб з імі гаварыў, каб паіграў ім на гармоніку павесяліў яшчэ. На сцэне зьяўляецца музычнае трыо, і Галубок сваёй музыкай здавальняе глядача. На заўтра яшчэ большы наплыў народу. Сьцены не зьмяшчаюць усіх, жадаючых пабачыць родны тэатр. Гаснуць лямпы. Вылятаюць адна за другой шыбы ад напору публікі і з сярэдзіны, і з вуліцы. Можна спадзявавацца, што за раз рухне сьцяна. Артыстыя абліваюцца потам. Але спэкталь ідзе далей.

Пасьля 3—4-х дзён тэатр зьмяняе свае месца, і даўгі шнур з сямнаццаці падвод цягнецца па шляху.

Прыпынак. Зноў тыя-ж абставіны Білетаў ужо няма. Білет можна дастаць толькі ў перакупшчыка, які сакрэтна перапрадае ў дзесяць раз даражэй. Сяляне і тут ёсьць, ім месца пакінута.

Пад праліўным дажджом, які ў працягу двух апошніх месяцаў ня спыняўся ні на дзень, тэатр усё-ж пасоўваўся наперад і далей да азёр Асьвейскіх. Збылася надзея асьвейскіх сялян, бо яны ня верылі, што тэатр па такім бездарожжы дабярэцца да іх. Для асьвейскіх сялян прыезд Дзяржаўнага тэатру гэта—вялікае сьвята. Яны ня ведалі, як дзякаваць савецкі ўрад за такую ўвагу да іх, бо яны шмат чулі, а цяпер і самі ўверыліся ў праўдзівасьці і патрэбнасьці гэтага тэатру. Артыстых закідвалі, кветкамі, выносіліся падзякі ад сялянства і мясцовых установ. Галубок у адказным слове абяцаў і далей служыць, не пакладаючы сіл, працоўнаму глядачу і не парываць сувязі з вёскай.

Ня было будынку тэатру, спэктаклі адбываліся ў спэцыяльна падрыхтаванай пуні, дзе ўнізе стаялі каровы, а на другім паверсе, дзе раней складалася сена, адбываліся спэктаклі. Тут глядач не капрызны, тут яго ўсё—і сям'я, і жывёла, і родныя матывы жыцьця.

700 вёрст на падводах. 14 месц глухой Полаччыны. За 73 дні 69 спэктакляў. 45.000 глядачоў.

Такі вялікі лік спэктакляў побач з бязупыннымі пераездамі пад дажджом на падводах, зусім без адпачынку, гаворыць за тое, што гэты тэатр працуе на карысьць працоўных нашай рэспублікі не за грошы, ды іх амаль што і няма, бо пераважная частка глядачоў дапускалася на спэктаклі бясплатна, што гэты тэатр шчыра аддае свае сілы на карысьць працоўных. Гэты тэатр ёсьць дапаможнік культурнай рэвалюцыі на вёсцы.

Цяпер тэатр, скончыўшы сваё падарожжа па Полаччыне, вярнуўся 10 ліпеня ў Менск і ідзе ў чарговы адпачынак, а пасьля адпачынку Наркамасьветы наладзіць перагляд трупы, папоўніць яе новымі сіламі і —зноў падарожжа ў Сьмілавічы—Чэрвень.

П. Ж

„Пеўні пераклікаюцца"

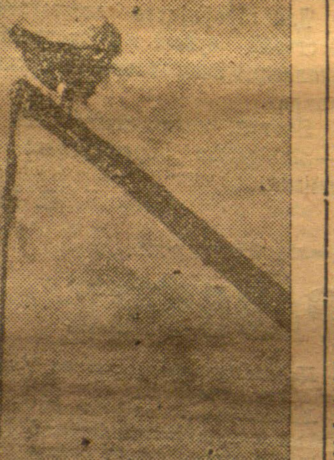

водзяцца здымкі фільму «Пеўні пераклікаюцца», паводле сцэнара Д. Даўгапольскага. На чале экспэдыцыі — рэжысэр і мастак Б. В. Белюзак.

«Пеўні пераклікаюцца» — камэдыя. Яна малюе быт пагранічнага сялянства, якое будуе сваё новае жыцьцё на вачох свайго былога пана-памешчыка.

Сюжэт такі. Самадур-памешчык, у якога савецкая ўлада забрала адзін з яго лепшых маёнткаў, ня можа спакойна глядзець, як на яго вачох разгортваецца бадзёрае і здаровае жыцьцё яго былых батракоў цяпер вольных сялян. Пана хвалюе ня толькі вясёлае сьпяваньне вольных сялян, але ...

цы праходзілі толькі сродкі, асыгнаваныя па дзяржаўным бюджэце. Сродкі-ж, якія асыгнаваны па мясцовым бюджэце, наступалі непасрэдна ў распараджэньне Менкамгасу і апошні скарыстоўваў іх па сваім меркаваньні.

У скарыстаньні Менкамгасам сродкаў па грамадзкія працы былі выяўлены розныя недахопы, як, напрыклад, **самавольнае павялічэньне фонду грамадзкіх работ, парушэньне норм аплаты і норм выпрацоўкі, вытварэньне работ падраднымі спосабамі і інш.**

У той час, як вартасьць капітальнага рамонту Ракаўскага тракту была вылічана ў 5.000 руб., гэты рамонт абышоўся ў 13.957 р.

Вярхоўны суд БССР, які разглядзеў гэтую справу, пастанавіў **прыцягнуць Шчацько і Тонкашкурава да крымінальнай адказнасьці па 2-й частцы 105 артыкулу крымінальнага кодэксу.**

С.

Ліквідацыя шчацiннай фабрыкі ў Бабруйску

Прэзыдыум цэнтральнага праўленьня саюзу гарбароў выказаўся за ліквідацыю шчацiннай фабрыкі ў Бабруйску. Рабочыя ліквідаванай фабрыкі будуць уліты ў менскую і віцебскую шчацiнныя фабрыкі. Прэзыдыум саюзу зьвярнуўся з просьбай у Белшчаціну аб аказаньні дапамогі рабочым у справе пераезду і падшуканьня кватэры.

Аддзяленьне будзе абслугоўваць мясцовы раён.

Пастанова акрвыканкому перадана на зацьвярджэньне акрвыканкомаў Ленінградзкай краіны.

Крэдыты для Бабруйску і Магілеву

Цэнтральны Камунальны Банк пастанавіў прадаставіць Бабруйскаму акрвыканкому крэдыт у 40.000 руб. на будаўніцтва цагелень у Бабруйскай акрузе, акрвыканком павінен са сваіх сродкаў даць на гэту-ж мэту 9.000 руб.

Магілеўскаму камунальнаму трэсту адпускаецца на будаўніцтва цагелень крэдыт у 40.000 р., пры ўмове водпуску з сродкаў трэсту 12.000 руб.

РВК так затупаў нагамі і закрычаў, што ў Грынмана затрасьліся паджылкі, а ў габінэт пазьбягаліся ўсе службоўцы. Тут і затрымалі Грынмана. Разам з ім праспацыраваў у міліцыю і Фэйгін, які наглядаў «здалёк» за вынікамі спробы Грынмана.

Народны суд 3-га вучастку Полацкае акругі за гэтае злачынства прыгаварыў і Грынмана, і Фэйгіна на 1 год 6 мес. зьняволеньня, але на падставе амністыі пакараньне скараціў ім да 1 году, а 150 руб. пастанавіў абярнуць на карысьць дзяржавы. Абодва асуджаныя пазбаўлены на 3 гады праў, пераліченых у 40 арт. КК.

Полацкі акруговы суд прыгавар гэты зацьвердзіў.

Вярхоўны суд, знайшоўшы парушэньне прынцыпу крымінальнага працэсу—бесьперарыўнасьць—прыгавар нарсуду і азначэньне акрсуду скасаваў і справу для новага разгляду перадаў праз Полацкі акрсуд у належны нарсуд.

К.

фізкультурнікі на ўсебеларускай спартакіядзе прымуць удзел ва ўсіх відах праграмы сьвята.

Каманда складаецца з жанчын і мужчын, а таксама з грамадзкіх і вайсковых лепшых фізкультурнікаў.

Акруговая спартакіяда

— ІНДЫВІДУАЛЬНЫЯ СКАЧКІ. *Першым ідзе Кузьмін, які ўзяў 5 мэтр. 70 сан., другім—Якубёнак—5 мэтр. 37 сан.*

— ТРОХБОР'Е (ЖАНЧ.). *Першае і другое месца па трохбор'і падзялілі паміж сабою жаночыя каманды КІМ і МББ чыг.*

— ЦЯЦІБОР'Е (МУЖЧ.). *Першае месца заняла каманда МББ чыг., другое—КІМ, трэцяе—саўгандальслужачых.*

Па агульным комплексе першае месца заняў калектыў МББ чыг.

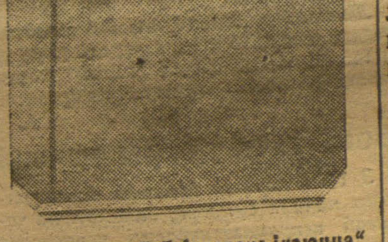

Кадр з фільму „Пеўні пераклікаюцца".

Белдзяржкіно ў працэсе сваёй працы скарыстоўвае розныя месцы Беларусі, якія маюць гістарычнае значэньне, або прыгожы самі па сабе. Так, фільм «Лясная Быль»

люе ня толькі вясёлае сьпяваньне вольных сялян, але нават і «кукарэку» савецкага пеўня, на які «салідарна» адгукаюцца і яго ўласныя пеўні (адсюль «Пеўні пераклікаюцца»).

Жыцьцё нашых вольных сялян, па думцы пана, псуе яго батракоў. Яны становяцца вельмі дзёрзкімі, высьмейваюць яго на кожным кроку.

У прыпадку шаленства пан выдае загад аб зьнішчэньні ў яго маёнтку ўсіх пеўняў...

Карціна разьлічана, галоўным

Кадр з фільму „Пеўні пераклікаюцца".

быў зьняты ў фэрме, Прылукі былым маёнтку Чапскага. Гэтымі днямі накіроўваецца экспэдыцыя Белдзяржкіно ў Мазыршчыну для здымкі карціны «Сьпевы вясны».

У сучасны момант экспэдыцыя Белдзяржкіно працуе ў вёсцы Бачэйкаве, Віцебскае акругі, дзе працы

чынам, на юнацкага гарадзкога і сялянскага глядача і можа абслужыць як гарадзкія экраны, так і клюбы і перасоўкі.

У карціне прымае ўдзел сялянскі маладняк калгасу. Фільм будзе гатовы праз 2 месяцы.

С. Галкін.

Тэатр і кіно

Мендзярж-тэатр	ГАСТРОЛІ МУЗКАМЭДЫІ Пятніца, 13-га ліпеня „МАРЫЦА" музкамэдыя ў 3-х дзеях, муз. Кальмана. Пачатак роўна а 9 гадзін веч.—Білеты ад 2 р. 25 к. да 40 к. У рабочай касе, для членаў прафсаюзаў, са скідкай.
Летні сад Кіно-«Культура» Савецкая, 71	Ад аўторка, 10 ліпеня, „ЗАКОН ГОР" у 8 частках У галоўнай ролі вядомы грузінскі артысты Бэстаеў. УВАГА! У выпадку дрэннага надвор'я сэансы пераносяцца ў кіно „Культура" (зімні будынак—Валадарскага, 7).
Кіно „Чырвоная Зорка"	Ад аўторка 10 ліпеня „ЦЁМНЫЯ СІЛЫ" у 8 частках Звыш праграмы: гастролі Л. З. Леанідава, Ніны Туманавай і Зэмгана.
Кіно „ПРАЛЕТАРЫ"	Ад аўторка, 10 ліпеня, „ЖЫЦЬЦЁ ЗА ЖЫЦЬЦЁ" у 10 частках. Пачатак а 7 гадз. 45 мін.
Кіно „Інтэрнацыянал"	Ад аўторка, 10 ліпеня, прыключэнскі баявік „МІС-МЭНД" у 3-х сэрыях Дзьве сэры ў адзін сэанс.

ЗАОЧНЫЕ КУРСЫ БУХГАЛТЕРИИ, КАЛЬКУЛЯЦИИ И СТАТИСТИКИ

Продолжительность курса—8 МЕСЯЦЕВ.
Поступать на курсы можно в любой месяц года.
Принимаются лица с образованием не ниже 4 гр. семилетки.
ОКОНЧИВШИМ КУРСЫ ВЫДАЮТСЯ СВИДЕТЕЛЬСТВА.
Плата за первый месяц 5 руб., а за остальные по 4 руб. в месяц ВНОСИТСЯ В НАЧАЛЕ КАЖДОГО МЕСЯЦА ВПЕРЕД по адресу: Минск, Всекобанк, тек. счет № 682.
Подробн. условия высылаются за 2 восьмикопеечные марки. С запросами обращаться: Минск, Всекобанк, заочным курсам.

КОЖНЫ АДПУСКНІК
можа атрымліваць газэту
„ЗЬВЯЗДА"
— НА МЕСЦЫ СВАЙГО АДПАЧЫНКУ —
Паведамце ў аддзел падпіскі газэты „Зьвязда" ВАШ НОВЫ АДРАС, Вам будзе высылацца газэта па месцы знаходжаньня ў водпуску
БЕЗ АСОБАЙ ДАПЛАТЫ.

Да ведама падпісчыкаў „Зьвязды"

З сеньнешнім нумарам газэты „Зьвязда" мясцовым і іншагароднім падпісчыкам разасланы № 6—7 за чэрвень-ліпень мес. ЧАСОПІСІ „Бальш. Беларусі"

Падпісчыкаў газэты „Зьвязда" з дадаткам часопісі „БАЛЬШАВІК БЕЛАРУСІ", якія не атрымалі часопісі, просьба безадкладна аб гэтым паведаміць: мясцовых падпісчыкаў—у галоўную кантору газэты „Зьвязда"—(Менск, Савецкая, 63), а іншагародніх—непасрэдна ў паштовыя аддзяленьні.

З ЗАКАЗАМІ ЗВАРОЧВАЦЦА У ГАЛОЎНУЮ КАНТОРУ ГАЗЭТЫ „ЗЬВЯЗДА"-МЕНСК, САВЕЦКАЯ, №63, 3-ці ПАВЕРХ.

ПАРТРЭТЫ, ГРАВЮРЫ, ПЛЯНЫ, СХЭМЫ, ФАКСІМІЛЕ, ЭТЫКЭТЫ, ЦЭНЬНІКІ, ВОКЛАДКІ, ВІНЬЕТКІ, РЭКЛЯМНЫЯ ПЛЯКАТЫ І ІНШЫЯ МАСТАЦКІЯ РАБОТЫ.

Кошт публікацыі аб скасаваньні шлюбу **3 руб.**

Кошт публікацыі аб згубе дакуманту **50 к.**

Згубленыя і ўкрадзеныя наступныя дакуманты лічыць несапраўднымі:

Вуч. конск. кн. Хрышчановіча К., выд. Халопеніцк. РВК. за № 1160 1190

Мэтрыч. справка Карлінай Х. 1191

Вуч. конск. кн. Буяльскага Г., выд. Бягомльск. РВК за № 3084 1192

Пасьведч. Шунэйка С., выд. Слуцк. Акрвыканкомам. 1193

Парт, біл. Кучэнава, выд. Рэчыцк. укомам КП(б)Б за № 0816209. 1194

Вуч. вайск. біл. Кучэнава, выд. Рэчыцк. УВК за № 167146. 1195

Лек. кн. Кучэнава, выд. Юравіцк. райстрахкасай. 1196

Пасьведч. Кучэнава на права нашэньня зброі, выд. Мазырск. АДПУ. 1197

Біржавы нумар Мэльцэр Л. А., выд. Мен. біржай працы 2684

Каапэрац. кн. Куціса І. І., выд. МЦРК 2685

Пашпарт Забалеўскай П. М., выд. Менміліцыя 2686

Біржавы нумар Кулін Л. Н., выд. Мен. біржай працы 2687

Каапэрац. кн. Фітэрштэйна П. М., выд. МЦРК 2688

Пашпарт Панько С. І., выд. Менміліцыяй 2689

Чл. кн. Плісана Г. Л., выд. Мен. т-вам саматужнікаў 2693

Каапер. кн. Вальта Н. Л.. выд. МЦРК 2694

Каап. кн. Жыгалко Я. І., выд. МЦРК 2695

Вуч. конск. кн. Мінкевіча В. К., выд. Астрашыцка-Гарадзецк. РВК. 2696

Каапэр. кн. Канавалава Н. М., выд. МЦРК 2697

Парт. біл. Баброва П. С., выд. Мен. акругкомам КП(б)Б 2698

Каапэр. кн. Баброва П. С., выд. МЦРК 2699

Пэнс. кн. Клембіцкай С., выд. Мен. Сабезам 2700

Лек. кн. Панкратовіча М. Ю., выд. Мен. страхкасай 2701

Каапер. кн. Курдзінай Я. А., выд. МЦРК 2702

Пашпарт Цітова З. М., выд. Менміліцыяй 2703

Каапэр. кн. Марголіна Э. Е., выд. МЦРК 2704

Пашпарт Фельдмана Г., выд. Менміліцыяй. 2705

Вайск. кн. Іткіна М. Г., выд. Пагосцк. РВК 2706

Уваходн. біл. Кацовіч Б. Н., выд Мен. Дзярж. Б-кай 2607

Пашпарт Шыменчык Г. Л., выд. Мен. міліцыяй 2708

Чырвонаармейск. кн. Шостака № 2144, членск. білет. № 444, выд. саюзам рабземлес 2709

Каапер. кн. Барона А. І. выд. МЦРК 2710

Каапэр. кн. Юдковіча А. І., выд. МЦРК 2711

Чырвонаармейск. кн. Сонкіна М. М., выд. Менваенкаматам 2712

РОЗНАЕ

Судно бяз экіпажу

Ужо адзначалася ў друку, што ў Амэрыцы зьявіліся першыя вялікія судны, якія прыводзяцца ў рух электрычнымі машынамі. Зараз іх прабуюць аўтаматызаваць.

Нядаўна зроблена першая практыка поўнай мэханізацыі ўсіх работ на невялікім судне ў 20 мэтраў даўжыні.

Увесь экіпаж замяняецца адным камандзірам-рулявым. Яму, уласна кажучы, і ня прыходзіцца камандаваць, а толькі націскаць кнопкі. Мэханічна паднімаецца лодка на палубу выцягваецца з дна ракі якар, пускаюцца ў ход маторныя рухавікі, адчыняюцца і зачыняюцца вокны і люкі, вэнтылятары і запальваюцца сыгнальныя агні. Ацяпленьне і кухня, выкідваньне прычалаў і г. д.—усё выконваецца аўтаматычна, націскам кнопкі на мастку капітана.

Зразумела, аўтаматычнае абсталяваньне судна вельмі дарагое, і гаварыць аб шырокім ужываньні такой мэханізацыі яшчэ нельга.

Палявыя фабрыкі

НЬЮ-ЁРК. На палёх Аўстраліі, Аргентыны і Злучных Штатаў Амэрыкі маюць зараз шырокае ўжываньне звыш-трактары з унівэрсальнай уборачнай машынай. Яны называюцца «камбайнамі».

Камбайн—гэта цэлая палявая фабрыка, якая дасягае амаль поўнай мэханізацыі пры зборцы і апрацоўцы ўраджаю. Машына складаецца з жніўярнае пляцформы з элеватарам. Жняўярка захоплівае палосу пасеву да 20 футаў. Элеватар падае зжатае збожжа ў малатарню. Ачышчаецца зерня дасканала. Тут-жа яно мэханічна осыпаецца ў мяшкі. Адно, чаго ня можа яшчэ рабіць машына, гэта—зашываць мяшкі: для гэтага ставяць рабочага.

У апошні час да такога камбайна пачалі далучаць і машыны для прасушкі збожжа перад малацьбою.

Паведамленьні

— Дом Асьветы: У пятніцу, а 8 гадзіне ўвечары адбудзецца лекцыя прафэсара Ленінградзкага пэдагагічнага Інстытуту імя Герцэна—тав. Кампанейца—на тэму: „Матэматыка ў працоўнай школе".

Запрашаюцца слухачы ўсіх настаўніцкіх курсаў і выкладчыкі матэматыкі г. Менску.

Адказны рэдактар Яя. АСЬМОЎ

Друкарня газэты «Зьвязда»—Менск.

Менск. Галоўлітбел № 300